O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ...

2001 — ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ЙИЛИ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган ◆ № 145 (9.489) 2000 йил 11 декабрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

...Янги йилни Яратганимизнинг буюк мўъжизаси бўлган, барчамизни шу ёруғ дунёга келтириб ўзининг бутун борлиғини бағишлайдиган ҳаёт давомчиси бўлмиш Оналар ва жондан азиз болаларимиз тимсолида кўришимиз, ўйлайманки, жамоатчилигимизга, халқимизга маъқул келади.

Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов XXI асрнинг биринчи йилини мамлакатимизда Оналар ва болалар йили деб эълон қилди

"Бунинг амалий маъноси шундан иборатки, биз Соғлом авлод йили деб номлаган 2000 йил мобайнида қилган барча эзгу ва савобли ишларимизни янги йилда ҳам давом эттиришимиз зарур", деди давлатимиз раҳбари 7 декабрь куни Тошкентдаги "Туркистон" саройида Ўзбекистон Конституциясининг саккиз йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида.

Мазкур йиғилишга юртимизнинг кўзга кўринган сиёсий арбоблари, шаҳар жамоатчилиги, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатларнинг элчихоналари ва халқаро ташкилотлар вакиллари ташриф буюрди.

Ислом Каримов Ўзбекистон Конституциясининг халқимиз ҳаётидаги аҳамияти ҳақида тўхталар экан, Бош қомус фуқароларимизнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя этишда асосий мезон эканини таъкидлади.

Ҳақиқатан, ҳар бир мустақил ва демократик давлатда Конституция одамларнинг бош ҳимоячиси саналади. У фуқароларни ҳар қандай ташқи ва ички таҳдидлардан, қонунбузарликлардан, адолатсизликлардан асрайди, уларнинг тинч ва фаровон яшаши учун асос бўлиб хизмат қилади.

Ўтган саккиз йил Ўзбекистон Конституцияси халқ манфаатларини ҳимоя этишга қодир, демократик тамойилларга тўла жавоб берувчи адолатли қонун ҳужжати эканини тўла исботлади. Халқимизга ер ва мулкни қайтарган, тадбиркорлик ва бизнес учун кенг йўл очган, сўнгги йилларда мамлакатимиз тинчлигига тажовуз қилган турли террорчилик ҳаракатларидан одамларни ҳимоя қилган, аввало, Конституциямиздир.

Конституция фуқароларга ҳуқуқ ва эркинликлар бериш билан бирга, улар зиммасига турли бурч ҳамда масъулиятлар ҳам юклайди. Бурч дегани, аввало, Конституцияни ўқиб-ўрганишдан бошланади. Бош қонуннинг маъно-мазмунини англамайдиган фуқаро жамиятда ўз ҳаққини билмайдиган, ҳуқуқий онгсиз томошабинга айланиб қолиши турган гап.

Ислом Каримов ўз нутқида масаланинг айни жиҳатига эътибор қаратди. "Минг афсуски — бу сир эмас — кўпчилигимиз Конституциянинг маъно-мазмунини яхши билмаймиз, уни синчиклаб ўрганмаймиз. Ваҳоланки, агар Конституциямизнинг моҳиятига кириб борсак, мағзини чақсак, бугун олдимизда турган кўпгина саволларга, муҳим муаммоларни ечишда жавоб топишимиз мумкин," деди Президент.

Ислом Каримов мамлакатимиз Бош қонуни болалар боғчаларида ўргатилиши, мактаб ва олий ўқув юртларида алоҳида дарс сифатида ўқитилиши лозим эканини ҳам таъкидлади.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси раисининг ўринбосари Фарруҳа Муҳиддинова Конституциянинг фуқаролар ҳаётидаги ўрни, Ўзбекистонда қонун устуворлигини қарор топтириш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида маъруза қилди.

Тантанали маросим санъат усталарининг катта концерти билан якунланди.

Фарҳод АРЗИЕВ (ЎзА)

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Конституциясининг 8 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Аввало, барчангизни, бутун халқимизни бугунги қутлуғ сана — ҳаётимизнинг Асосий Қонуни бўлмиш Ўзбекистон Конституциясининг саккиз йиллик байрами билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Мана шу фурсатдан фойдаланиб, рухсатингиз билан, Конституциямиз ҳақидаги баъзи бир фикр-мулоҳазаларимни билдирмоқчи эдим.

Қадрли дўстлар!

Ҳақиқатан ҳам, Конституциямизнинг ҳаётимиз ривожида, Ватанимиз ва халқимиз тақдирида кундан кунга аҳамияти ортиб бораётганини ҳеч ким инкор этолмайди.

Мустақил тараққиёт ва истиқлол йўлида, янги жамият, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш йўлида қанча кўп тажрибага эга бўлаётган эканмиз, илгари учрамаган оғир, ўта мураккаб синов ва ҳаёт тўфонларини енгиб, пешона теримизни тўкиб, янги марраларни қўлга киритиб эзгу орзу-ниятларимиз сари қадам қўяётган эканмиз, ҳеч шубҳасиз — бунга ҳеч қандай шубҳа йўқ — барчамиз учун муқаддас ва азиз бўлмиш Ўзбекистон заминида яшаётган ва меҳнат қилаётган инсонлар учун муҳим бир ҳақиқат тобора аниқ ва равшан бўлиб бормоқда.

Бу ҳақиқат шундан иборатки, эришган ютуқларимизнинг, бугун кечаётган тинч ва осуда ҳаётимизнинг, эртанги кунимизга бўлган ишончимизнинг, халқаро майдонда ортиб бораётган обрў-эътиборимизнинг негизида Конституциямиз белгилаб, муҳрлаб берган қонуний ва ҳуқуқий асослар тургани ва уларни оғишмай ҳаётимизга татбиқ этаётганимиз мужассамдир.

Конституциянинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамияти ҳақида гапирар эканмиз, мана шу фурсатдан фойдаланиб, эътиборингизни яна бир масалага қаратмоқчиман.

Маълумки, дунёдаги ривожланган демократик давлатларда ҳеч бир фуқаро, ҳеч бир одам ўз ижтимоий-шахсий ҳаётини, ўз қонуний манфаатларини ҳимоя қилишни Конституциясиз тасаввур этолмайди.

Бошқача айтганда, улар кундалик ҳаётида Конституция белгилаб берган қоида ва ҳуқуқларга тез-тез мурожаат қилиб туради. Конституцияга ўзининг таянчи ва суянчи деб қарайди.

Минг афсуски — бу сир эмас — кўпчилигимиз Конституциянинг маъно-мазмунини яхши билмаймиз, уни синчиклаб ўрганмаймиз. Ваҳоланки, агар Конституциямизнинг моҳиятига кириб борсак, мағзини чақсак, бугун олдимизда турган кўпгина саволларга, муҳим муаммоларни ечишда жавоб топишимиз мумкин.

Бу фикрнинг тасдиғи тариқасида бир мисол келтирмоқчиман.

Шўро давридаги Ўзбекистон ССР Конституциясида инсон манфаатларидан давлат манфаатларининг устунлиги қонунлаштириб қўйилган эди.

Бугунги Асосий Қонунимизда эса давлат ҳам, жамият ҳам, аввало, инсон манфаатларига хизмат қилиши, унинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя этиши устувор тамойил сифатида аниқ белгилаб қўйилган.

Ва биз ўз ички ва ташқи сиёсатимизни, барча соҳада амалга оширилаётган ислоҳотларни ана шу тамойил негизида олиб боришни ўзимизнинг энг муҳим мақсадимиз қилиб қўйганмиз.

Агарки мана шу устувор тамойил ҳаётимизда, авваламбор, давлат ходимлари, мансаб курсисида ўтирганларнинг хаёлида, онгида, амалий кундалик фаолиятида ўз аксини топганида эди, шу принцип, шу тамойил уларнинг қон-қонига, суяк-суягига сингиб кетганида эди, яъни ўзини мен ҳукмдор эмасман, балки менга ишонч билдириб танлаган одамларнинг хизматчисиман, деб ҳис қилганида эди, бугунги ҳаётимизда қанча бемаза, номақбул ишларга чек қўйилган бўлур эди.

Афсуски, Конституциямизнинг қабул қилинганига 8 йил тўлаётган ҳозирги кунда ҳам бу мақсадга эришишимиз оғир кечаяпти, десак хато бўлмайди.

Энг ёмони, энг ачинарли томони шуки, аксарият мансабда ўтирганлар ўз вазифасини фақатгина ўзини бошқалардан устун қўйиш, буйруқ бериш, бир сўз билан айтганда, ҳукмдорлик қилишда, деб билади.

Бу салбий ҳолат — бугунги ҳаётимизнинг аччиқ ҳақиқатидир.

Ёки мулкчилик, мулкка муносабат масаласини олайлик.

Эски Конституцияга биноан ишлаб чиқариш воситалари, жамики моддий бойликлар давлат мулки ҳисобланарди. Фуқароларнинг хусусий мулкка эга бўлиши, бойлик орттириши қатъиян ман қилинган эди. Бунинг оқибати нималарга, қандай натижаларга олиб келгани барчамизга маълум.

Шу даврни бугун эслайдиган бўлсак, ҳар қайсимиз кечирган не-не қийинчиликлар, аввало, одамларнинг, инсонларнинг қадр-қиммати таҳқирлангани ва хўрлангани кўз ўнгимизга келади.

Демократик Ўзбекистон Конституциясида эса "ҳар бир шахс мулкдор бўлишга ҳақли" экани, Ўзбекистон иқтисодиёти бозор муносабатларига асосланиши, унинг негизини хилма-хил мулк шакллари ташкил этиши, барча мулк шаклларининг тенг ҳуқуққа эга эканига кафолат берилди. Ишбилармонлик, тадбиркорлик ва ташаббускорлик ҳаракатига кенг йўл очиб берилди ва мулкдорлар табақасини вужудга келтириш тамойиллари ишлаб чиқилди.

Бу қоида Асосий Қонунимизнинг дунёвий тараққиёт талабларига тўла жавоб бера олишини кўрсатибгина қолмай, унинг узоқни кўзлаб, мукаммал яратилганини ҳам исботлайди.

Лекин яна бир бор шуни таъкидлашга мажбурман. Хусусий мулкнинг ривожланишига, аввало, тадбиркорликка, кичик ва ўрта бизнес эгаларига кенг йўл очиб беришда, уларни нафақат миллий бойлик яратишда ва уни зиёда этишда, балки ҳар қайси оилани боқишда асосий манба, омил бўлишига, бизнинг мана шундай сиёсатимизни тушуниш, англаш ва амалга ошириш йўлида қанча-қанча тўсиқ ва ғовлар, товламачилик ва порахўрлик иллатлари тўғаноқ бўлиб турганини барчамиз кундалик ҳаётимизда кўриб турибмиз.

Бу ҳам бугунги ҳаётимизнинг яна бир аччиқ ҳақиқатидир.

Асосий Қомусимизнинг ҳаётий муҳим ўрни ва аҳамияти ҳақида яна бир мисол келтирмоқчиман.

(Давоми 2-бетда).

Изҳор

ОНА АЛЛАСИ ЯНГРАСИН

Қомусимиз қабул қилинган кунига бағишланган тантанали йиғилишда мамлакатимиз Президентининг XXI аср биринчи йилини Оналар ва болалар йили деб эълон қилишидан ниҳоятда руҳланган ҳамшаҳарларимиз ўз дил изҳорларини телефон қўнғироқлари орқали «Оқшом» таҳририятига йўллашмоқда.

● **Маъмура ЮНУСОВА, Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси туғруқхоналар бўлими бошлиғи:**

– Оналар ва болаларга берилган эътибор бу жамият ривожига, мустақил юртимиз равнақига кўрсатилган муҳим эътибордир. Зеро оналар соғ бўлса, соғлом фарзанд дунёга келади. Янги йил ҳам биз шифокорлар зиммасига янада улканроқ масъулият юклайди. Ҳар бир шаҳримизда истиқомат қилувчи онанинг ва унинг жигарбанди саналмиш фарзандининг соғлиғини муҳофаза қилиш бизнинг зиммамизда.

● **Хотима ШАЙХОВА, профессор:**

– Президентимизнинг сўзларини «Туркистон саройи» залида ўтириб эшитиб қалбим фахрга тўлиб кетди. Қаранг, Оила, Аёллар, Соғлом авлод ҳамда Оналар ва болалар йили. Бу ҳаммаси бир-бирининг мантиқий давоми, мамлакатимизда оила мустаҳкамлигига, аёллар ва болалар саломатлигига кўрсатилаётган ниҳоятда юксак эътибор. Зеро аёл, она эъзозланган юртнинг келажаги порлоқ бўлади. Ахир она шу ўлканинг келажагши бўлган фарзандларни яратади, уларни тарбиялайди. Шу боис ҳам оналар ва болаларга эътиборнинг, аёлга эҳтиромнинг давлат сиёсати даражасига кўтарилиши жуда муҳим воқеа. Бунинг учун биз оналар ана шу ишонч ва эҳтиромга муносиб бўлмоғимиз лозим.

Шарифа ИЛЁСОВА ёзиб олди.

Ватаннинг юксак мукофотлари топширилди

Бу юртда ҳалол меҳнат, албатта, қадр топади

Мамлакатимизда ҳар йили эркимиз ва озодлигимиз рамзи — Конституция қабул қилинган кун — 8 декабрь — умумхалқ байрами арафасида халқимизнинг турли соҳаларда ибрат кўрсатиб меҳнат қилган вакилларига Ватан мукофотларини топшириш яхши анъанага айланган.

Истиқлолимизнинг тўққиз йиллиги байрами муносабати билан эл-юрт олдидаги улкан хизматлари, ислоҳотларни чуқурлаштиришдаги, ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги фаол иштироки, миллий мафкура ғояларини рўёбга чиқаришдаги фидойилиги, ватанпарварлиги, юртимизнинг халқаро нуфузини янада ошириш ишига қўшган салмоқли ҳиссаси, ўз ижодий, илмий фаолияти, ҳалол меҳнати билан турли соҳаларда кўп йиллардан буён самарали хизмат қилиб келаётгани учун ҳамюртларимиздан катта бир гуруҳи мамлакатимизнинг юксак орден ва медаллари, фахрий унвонлари билан тақдирланган эди.

7 декабрь куни Оқсарой қароргоҳида мазкур мукофотларни тантанали равишда топшириш маросими бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

— Бугун кўпмиллатли халқимиз ўзининг бунёдкорлик ва яратувчилик меҳнати билан ўз ҳаётини янада обод ва фаровон этиш йўлида бутун дунё эътироф этаётган юксак натижаларга эришмоқда, — деди Йўлбошчимиз. — Мустақиллигимизнинг тўққиз йиллик тарихи давомида қўйган қадамларимиз, амалга оширган ишларимиз туфайли юртимиз, шаҳар-қишлоқларимизнинг янгича чирой очиб бораётгани, кўплаб замонавий иншоотлар ва корхоналар, катта-катта қурилишлар, равон йўллар барпо этилаётгани, энг муҳими, одамларимизнинг дунёқараши, меҳнатга муносабати тубдан ўзгараётгани яққол кўзга ташланмоқда.

Минг-минглаб юртдошларимиз ўзининг фидойи меҳнати ва халққа хизмати билан, Ватанимиз равнақи, юртимиз тараққиёти, осмонимиз мусаффолиги учун курашиш йўлида, бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон номини бутун дунёга тараннум этишда, унинг обрў-эътиборини юксалтириш борасида эл-юрт ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Давлатимиз раҳбари бунинг ифодаси бугунги кунда ҳаётимизнинг турли жабҳаларида — иқтисодий-ижтимоий, маънавий-маданий соҳаларида бўладими, илму фан, ижод ва санъат дунёсидами, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашдами — барча-барчасида намоён бўлаётганини таъкидлади.

(Давоми 2-бетда).

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Конституциясининг 8 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Асосий Қонунимизнинг 57-моддасида: "Конституцион тузумни зўрлик билан ўзгартиришни мақсад қилиб қўювчи, республиканинг суверенитети, яхлитлиги ва хавфсизлиги, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларига қарши чиқувчи, урушни, ижтимоий, миллий, ирқий ва диний адоватни тарғиб қилувчи, халқнинг соғлиғи ва маънавиятига тажовуз қилувчи, шунингдек, ҳарбийлаштирилган бирлашмаларнинг, миллий ва диний руҳдаги партияларнинг ҳамда жамоат бирлашмаларининг тузилиши ва фаолияти, махфий жамиятлар ва уюшмалар тузиш тақиқланади", деб қатъий кўрсатилган.

Келинг, азиз дўстлар, ўзимизга яна бир фараз қилиб кўрайлик.

Бизнинг ҳаётимизга ҳар томонлама таҳдид соладиган бундай хавф-хатарларнинг олдини олишга, шу каби нохуш ҳолатларнинг ҳаётимизга киришига йўл қўймасликка қаратилган ушбу конституцион нормаларни ўз вақтида қабул қилмаганимизда бугунги кунимизда қандай бало-қазоларга дучор бўлишимизни ҳар қайси ақли расо одам англаб етади, деб ўйлайман.

Бир сўз билан айтганда, эски мустабид тузумдан озод ва эркин ҳаёт сари ўтиш даврини бошимиздан кечирар эканмиз, шу ўта оғир ва мураккаб йўлда дуч келадиган тўсиқ ва синовларни енгиб ўтишда, барча муаммоларимизнинг қонуний ечимини топишда Конституциямиз кундалик ҳаётимизда асосий ва мустаҳкам пойдевор сифатида хизмат қилмоқда.

Қадрли дўстлар!

Мана шу борада яна бир муҳим масалага эътиборингизни жалб этмоқчиман.

Бугун барчамизга яхши аёнки, жамият ҳаётини ўзгартириш, эски, бизга халақит бераётган асоратлардан воз кечиш, олдимизга мақсад қилиб қўйган эркин, демократик тамойилларга асосланган ҳаётга эришиш бир-икки йилда бўладиган осон иш эмас. Буни кўпгина ривожланган, тараққиёт йўлида фаровонликка эришган давлатлар мисолида ҳам кўришимиз мумкин.

Ҳаётимизнинг барча соҳаларида — ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий, ҳам маънавий-маданий тармоқ ва жабҳаларда ислоҳотларни жорий қилиш йўлида ҳали кўп-кўп қийинчилик ва синовлардан ўтишимиз, кўп-кўп муаммоларнинг ечимини топишимиз керак.

Лекин, олдимизда турган барча ғов ва тўсиқларни енгиш жараёнида ҳаммамиз учун энг таъсирчан қуролга айланадиган куч — бу халқимизнинг ҳуқуқий онгини, тафаккурини тарбиялаш, ҳуқуқий маданиятини ошириш, қалбида эркинлик ва масъулият туйғуларини қарор топтиришдир.

Биз қонун устуворлигига эришгандагина ўзимиз учун мақсад қилиб қўйган адолатли, эркин жамият, фаровон ҳаёт барпо этишимиз мумкин.

Буни ҳеч қачон унутмаслигимиз, у барчамиз учун ҳаётий бурчга айланиши лозим.

Шундай экан, жамият ҳаётининг мезони бўлган Конституцияни чуқур ва ҳар томонлама ўрганишимиз, унинг маъносига етиб бориб, амалий ҳаётимизнинг доимий қўлланмасига айлантиришимиз даркор.

Мен Конституцияни болалар боғчасидан бошлаб ўргатишни, мактабларда дарслик тариқасида ўқитишни, олий ўқув юртларида махсус бир дарс сифатида ўрганишни бугун барча мутасадди раҳбар ва ташкилотларимизга топшириқ тариқасида айтмоқчиман.

Токи униб-ўсиб келаётган ёш авлодимиз Конституциянинг маъно-мазмунини, у халқимизнинг истиқлол йилларида эришган улкан тарихий ютуғи эканини теран англаб етсин.

Токи Конституция биз учун нафақат муҳим ҳаётий қўлланма, балки ғурур-ифтихор, керак бўлса, шу заминда истиқомат қилаётган, миллати, тили, динидан қатъи назар, барча инсонлар учун мустаҳкам бир ҳимоя эканини ҳис этиб яшасин.

Мен Конституцияга нисбатан "ҳимоя" сўзини бекорга ишлатмадим. Конституциямиз қонун олдида ҳамманинг тенглигини таъминлайдиган, ҳар бир инсоннинг ўз фикрини эмин-эркин ифода қилишида, ўз ҳақ-ҳуқуқларини талаб этишида, бурч ва масъулиятларини бажаришида бамисоли қалқон бўлиб хизмат қилиши керак.

Шу билан бирга, муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир инсон, ҳар бир фуқаро ўз навбатида Конституциянинг ва у белгилаб берган конституцион тузумнинг ҳимояси учун доимо тайёр туриши, керак бўлса, шу йил ёзда Сурхондарё ва Тошкент вилояти тоғларида қаҳрамонлик кўрсатиб шаҳид кетган мард ўғлонларимиз каби, ўз жонини фидо этишга ҳам қодир бўлиши даркор.

Ҳурматли юртдошлар!

Бундан роппа-роса бир йил муқаддам мана шу муҳташам залда, сизлар билан кенгашиб, 2000 йилни яхши ниятлар билан Соғлом авлод йили деб эълон қилган эдик.

Бундан кўзлаган асосий мақсадимиз — барчамизнинг таянчимиз ва суянчимиз бўлган фарзандларимизни ҳар жиҳатдан соғлом ва баркамол, эл-юрт учун чин дилдан қайғуриб яшайдиган инсонлар қилиб тарбиялаш, миллатимиз, халқимиз тақдири ва келажагига дахлдор бўлган бу муҳим масалага масъулият ҳиссини шакллантиришдан иборат эди.

Ана шу эзгу мақсадларга эришиш, бу соҳадаги ишларни қатъий режа асосида амалга ошириш учун махсус Давлат дастури қабул қилинган эди.

Бундай улкан вазифалар ижросини таъминлаш учун бир йил жуда қисқа муддат эканини ҳаммамиз яхши тушунамиз, албатта. Лекин шунга қарамай, йил давомида давлат дастурида белгиланган олти йўналиш бўйича кўп-кўп ишлар амалга оширилганини, ёш авлод тарбиясида салмоқли ўзгаришлар рўй берганини эътироф этмоқ лозим.

Айниқса, дастурда белгиланган биринчи йўналиш — соғлом оилани шакллантириш ва оилада юксак маънавий-ахлоқий муҳитни қарор топтириш учун зарур шарт-шароит яратиш юзасидан қилинган ишларни алоҳида таъкидлаш даркор, деб ўйлайман.

Бугунги кунда "Оналик мактаби", "Тиббий ишлар асоси", "Балоғат даври" каби бир қанча дастурлар ҳаётга жорий этилмоқда.

Шунингдек, "Оила кодекси"га биноан никоҳ қуришдан олдин ёшларни тиббий кўрикдан ўтказиш, ёш оилалар учун дастлабки беш йил мобайнида диспансер назоратини ташкил этиш ишлари йўлга қўйилиб, бунга 170 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди.

Ҳозирги пайтда ҳар бир шаҳар ва тумандаги Никоҳни қайд этиш бўлимлари қошида ёшларга оила, унинг муқаддаслиги, унинг масъулияти, фарзанд тарбияси каби ўта муҳим масалалар тўғрисида зарур маълумот ва сабоқ берадиган "Оила дорилфунунлари" очилгани, қисқа вақт ичида уларда 20 мингдан зиёд йигит-қиз қатнашгани эътиборга молик.

Дастурда кўзда тутилган иккинчи муҳим йўналиш — давлат, жамият ва оиланинг соғлом зурриёт тарбияси учун эътибор ва ғамхўрлигини ошириш бўйича ҳам катта ишлар қилинди.

Жумладан, "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси томонидан алоҳида эътибор талаб қиладиган ҳудудларда қарийб 20 минг оила, 30 мингдан зиёд турмуш қураётган йигит-қиз тиббий патронаждан ўтказилди ва уларга ҳомийлик тиббий ёрдами кўрсатилди. 5 миллиондан зиёд фарзанд кўриш ёшидаги аёллар, 6 ёшгача бўлган болаларнинг қарийб 98 фоизи ҳар томонлама тиббий кўрикдан ўтказилиб, даволанишга муҳтож бўлганлари диспансер назоратига олинди ва уларни соғломлаштириш ишлари давом этмоқда.

Ушбу жамғарма орқали 6 миллион АҚШ доллари миқдоридаги мурувват ёрдамининг туғруқхоналар ва болалар тиббий муассасаларини энг замонавий асбоб-ускуналар, дори-дармонлар билан узлуксиз таъминлашга қаратилгани ҳам соғлом зурриётни дунёга келтириш борасидаги муҳим қадам бўлди.

Шу билан бирга, Республика гинекология-акушерлик илмий-тадқиқот институтининг Жиззах, Нукус, Қарши ва Наманган шаҳар бўлимлари ташкил этилди. Айни вақтда Тошкент, Андижон, Нукус, Самарқанд, Фарғона, Бухоро, Термиз каби қатор шаҳарларда энг замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланган "Она ва бола скрининги" тиббий марказлари ишлай бошлагани ҳам диққатга сазовордир.

Бу дастурни беш йил давомида амалга ошириш мўлжалланган бўлиб, фақат шу йилнинг ўзидаёқ унга 440 минг АҚШ доллари сарфланди.

Соғлом авлод дастурининг бошқа йўналишларида ҳам, шу жумладан болалар саломатлигини мустаҳкамлаш, уларнинг таълим олиши, ҳар томонлама камол топиши, туғма касалликларга дучор бўлган ногиронларга ҳар томонлама ёрдам бериш бўйича ҳам муайян ишлар қилинди.

Тошкент шаҳрида лойиҳа қиймати 12 миллион АҚШ долларига тенг бўлган "СОС-Ўзбекистон болалар маҳалласи"нинг бунёд этила бошлагани, унинг биринчи навбати қурилиши учун 2 миллион доллар маблағ сарфланиб, ишга туширилгани ҳам бу борадаги жиддий ютуқ бўлди.

Ҳаммангизга маълумки, мамлакатимизда ҳар йили илк бор мактаб остонасига қадам қўядиган 600 мингдан зиёд ўғил-қизларимизни дарсликлар ва бошқа ўқув қуроллари билан бепул таъминлаш яхши анъанага айланиб қолди.

Жорий йилнинг ўзида умумтаълим мактабларининг биринчи синф ўқувчиларини, "Меҳрибонлик уйлари", мактаб-интернатлар ва ногирон болалар учун ихтисослаштирилган ўқув масканлари тарбияланувчиларини 11 турдаги дарслик, ўқув анжомлари билан таъминлашга 2 миллиард 508 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди.

Шу билан бирга, замонавий лицей ва коллежлар барпо этиш каби Кадрлар тайёрлаш дастури бўйича амалга ошираётган улкан ишларимиз ҳам соғлом авлод тарбиясига хизмат қилмоқда.

Соғлом авлодни вояга етказишда жисмоний тарбия ва спортнинг нечоғли аҳамиятга эга экани ҳаммамизга аён. Талаба ёшлар ўртасида иккинчи бор ўтказилган "Алпомиш ўйинлари", "Универсиада-2000" мусобақалари, маҳалла болалари футбол командалари ўртасидаги мамлакат биринчилиги, "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси томонидан ташкил қилинган теннис турнири каби кўплаб спорт тадбирлари ўғил-қизларимизнинг саломатлигини мустаҳкамлашда, уларнинг спортга бўлган қизиқишини янада кучайтиришда муҳим омил бўлди.

Соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказиш йўлида, эртанги буюк келажагимизни кўзлаб амалга ошираётган мана шундай эзгу ва хайрли ишларимиз ҳақида кўп гапиришимиз мумкин.

Лекин Соғлом авлод дастурида белгиланган тадбирларни амалга ошириш натижасида, мана шу хайрли ва савобли ишлар туфайли кенг жамоатчилик онгида, халқимиз дунёқарашида соғлом авлод масаласига бўлган муносабат тубдан ўзгариб бормоқда.

Жондан азиз Ватанимизнинг тақдири, келажагимиз бугун униб-ўсиб келаётган ёш авлодга, унинг жисмоний ва маънавий камолотига боғлиқ эканини ҳар бир юртдошимиз тобора теран англаб бораётгани барчамизни чексиз қувонтиради ва янги эзгу ишларимизни давом эттиришга, аввало униб-ўсиб келаётган ёшларимизга, ҳаётимиз кўрки, меҳр-муҳаббат тимсоли бўлган, барча оналарга нисбатан эътиборни янада кучайтиришга даъват этади.

Қадрли юртдошлар!

Шу муносабат билан мен XXI асрнинг биринчи йилини, яъни кириб келаётган 2001 йилни мамлакатимизда Оналар ва болалар йили деб эълон қилишни таклиф этмоқчиман.

Кириб келаётган янги йилнинг ҳар жиҳатдан хайрли, саховатли ва баракали бўлишини умид қилиб унга мана шундай ном беришимизнинг амалий, керак бўлса, рамзий маъноси бор.

Бунинг рамзий маъноси шундан иборатки, Янги йилни Яратганимизнинг буюк мўъжизаси бўлган барчамизни шу ёруғ дунёга келтириб ўзининг бутун борлиғини бағишлайдиган ҳаёт давомчиси бўлмиш Оналар ва жондан азиз болаларимиз тимсолида кўришимиз, ўйлайманки, жамоатчилигимизга, халқимизга маъқул келади.

Бунинг амалий маъноси шундан иборатки, биз Соғлом авлод йили деб номлаган 2000 йил мобайнида қилган барча эзгу ва савобли ишларимизни янги йилда ҳам давом эттиришимиз зарур.

Бу соҳада амалга ошираётган ишларимизнинг ижобий таъсири юртимизда яшаётган барча одамлар тақдирида, ҳар бир оила, ҳар бир хонадон ҳаётида сезилиши даркор.

Янги йилда ҳам бошлаган хайрли ишларимизнинг давомини кўришимиз, яъни жамиятимизни керак бўлса, ҳаётимизни соғломлаштириш борасида барча белгиланган лойиҳа ва режаларимизни рўёбга чиқариш, охирига етказиш зарур. Бундай ишлар ҳали жуда кўп маблағ ва энг муҳими, жуда катта эътиборимизни талаб қилади.

Содда қилиб айтганда, бошлаган ишларимиз ва ҳаракатларимиз ярим йўлда қолиб кетмаслиги керак.

Шу маънода жорий йилда бошланган оналар ва болалар манфаатига дахлдор барча тадбирларни нафақат давом эттириш, балки янада кучайтириш лозим.

Шу муносабат билан илгари ҳам тилга олинган, олдимизда турган баъзи масала ва муаммоларга алоҳида эътиборингизни қаратмоқчиман.

Бу борада биз аввало Оллоҳ таолонинг марҳамати билан она бағрида вужудга келган зурриётнинг соғлом ҳолда ривожланиши, уни энг замонавий тиббий воситалар ёрдамида кузатиб бориш ва парваришлашни, пировард натижада онанинг саломатлигини сақлаб, боланинг ҳам соғлом туғилиши учун зарур шарт-шароит яратишни ўзимизнинг доимий вазифамиз, деб билишимиз керак.

Шунингдек, туғилган гўдакни дунёга келган кунидан бошлабоқ тиббий назоратга олиш, уни турли касалликлар, соғлом ўсишига рахна соладиган салбий таъсирлардан асраш, бундай ҳолатларнинг олдини олиш ҳам ниҳоятда муҳимлиги ҳаммамизга аён.

Бунинг учун болани ривожланган давлатлардагидек, бир йил мобайнида доимий тиббий назорат қилиб бориш, турли касалликларга қарши эмлаш ва бошқа тадбирларни мунтазам амалга ошириш лозим.

Оналар ва болалар йилининг асосий вазифалари ҳақида гапирганда, болани гўдаклигидан ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан тўғри тарбиялашни, бу даврда замонавий медицина, педагогика, психология фанлари тавсияларини ҳар қайси оилада жорий қилиш айниқса зарурлигини тушуниб олишимиз лозим.

Фарзандларимизнинг онги шаклланадиган мактаб ёшигача бўлган даврда ота-боболаримиздан қолган урф-одатлар, гўзал қадриятлар ва замонавий тарбия усулларига амал қилган ҳолда тарбиялаш, уларни кўз ўнгида очилаётган дунё мўъжизалари билан таништириб бориш барча ота-оналар ва тарбиячиларимизнинг асосий вазифаси бўлмоғи керак.

Айниқса, бошланғич синфларда ўқиётган даврда ўғил-қизларимизга билим бериш, уларни миллий руҳда тарбиялаш билан бирга болаларимизнинг чет тилларга, умуминсоний қадриятларга ҳам қизиқишини уйғотиш зарур.

Бошқача айтганда, мана шу барча жараёнларда она ва боланинг ҳаёти бир-бирига узвий боғлиқлигини, она ва оиланинг болага таъсири, унинг айнан шу муҳитда ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан озиқ олишини ҳеч қачон унутмаслик керак. Чунки, бола деганда, биз унинг балоғат ёшигача бўлган, яъни ота-онаси бағрида, ота-онаси паноҳида яшайдиган даврини тушунамиз.

Ҳеч шубҳасиз, Оналар ва болалар йилида кўзлаган эзгу ниятларимизни амалга ошириш учун ҳукуматимиз томонидан, шу масалага дахлдор бўлган барча мутасадди ташкилот ва идоралар, авваламбор, кенг жамоатчилигимиз, турли нодавлат ташкилотлари, хайрия жамғармаларини бу савобли ишга жалб этган ҳолда, амалий бир дастур ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқ бўлади.

Бу дастурни амалга оширишда бошқарув органлари, жойлардаги ҳокимликлар, идора ва муассасалар, барча ташкилотларнинг, бир сўз билан айтганда, бутун халқимизнинг фаол иштирокини кўзда тутиш даркор.

Ишонаманки, Янги йилимизни мана шундай улуғ ва хайрли орзу-ниятлар, қўлимиздан келганича савобли ишлар билан кутиб олаётганимиз, бу хайрли ишларга шу муқаддас заминда яшаётган ҳар бир инсоннинг саъй-ҳаракатини жалб этишимиз йил давомида ўз мевасини, ўз самарасини беради, иншоолло.

Бу жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси зиммасига оилани, оналаримиз, умр йўлдошларимиз, азиз фарзандларимизни янада қадрлаш, уларни асраб-авайлаш борасида жуда катта масъулият юклайди.

Ўз оиласи, ўғил-қизларининг камоли, бахт-саодати учун меҳнат қилиш, уларни ҳимоялаш, ўйлайманки, ҳар бир эркак зотининг энг асосий ва муқаддас бурчидир.

Сўзимнинг охирида барчангизни яна бир бор Конституциямиз байрами билан чин дилдан самимий муборакбод этаман. Хонадонларингизга тинчлик-тотувлик, файзу барака тилайман.

Ватаннинг юксак мукофотлари топширилди

Бу юртда ҳалол меҳнат, албатта, қадр топади

(Давоми. Боши 1-бетда).

Юртбошимиз, эл-юрт эътибори ва она-Ватанимизнинг мукофотларига сазовор бўлганлар ҳақида гапирар экан, биз, аввало, ўз юксак ҳурмат-эҳтиромимизни мамлакатимизнинг пахтазору ғаллазорлари бағрида она заминга меҳрини бериб, туну кун меҳнат қилаётган, дастурхонимиз тўкинлигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшиб келаётган заҳматкаш деҳқонларимизга қаратамиз ва уларнинг меҳнати олдида таъзим этамиз, деди.

Президентимиз таъкидлаганидек, бу йили ана шундай инсонларнинг муносиб вакилларидан бирваракай уч нафар уста пудратчи деҳқон давлатимизнинг энг олий мукофоти — "Ўзбекистон Қаҳрамони" унвони билан тақдирланганини мана шу буюк ҳурматимизнинг ёрқин далолати, десак, муболаға бўлмайди.

Юксак мукофотларга сазовор бўлганлар сафида бетакрор истеъдоди, авлодларга қолдирган бой маънавий мероси билан ўзбек миллий маданияти ривожига беқиёс ҳисса қўшган, бутун ҳаётини Ватан тараққиётига бағишлаган бир гуруҳ марҳум маданият намояндаларининг номлари борлиги авваламбор уларнинг меҳнатини муносиб тақдирлаб, муборак хотирасини ёд этганимизнинг яққол намоёнидир, деди Йўлбошчимиз.

Ўзбек халқининг улуғ фарзандлари — Ғафур Ғулом, Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек, Абдулла Қаҳҳор каби мумтоз адибларимиз, Мулла Тўйчи Тошмуҳаммедов, Муҳиддин Қориёқубов, Юнус Ражабий, Аброр Ҳидоятов, Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов, Комилжон Отаниёзов, Ботир Зокиров сингари уста санъаткорларимизнинг "Буюк хизматлари учун" ордени билан тақдирланганини халқимиз қалбида бу зотларга бўлган меҳр-муҳаббат ҳеч қачон сўнмаслигининг исботидир.

Бугун Ватаннинг олий мукофотларини ана шу азиз инсонларнинг авлодларига топширар эканман, тарихий адолат қарор топганидан, эл меҳри, юрт эътибори туфайли бу улуғ ижодкорларнинг руҳи шод бўлганидан, шундай савоб ишларга ҳиссам қўшилганидан ҳаммангиз қатори мен ҳам беҳад қувонаман, деди Ислом Каримов.

Мамлакатимиз раҳбари юртимиз тинчлиги, сарҳадларимиз ҳимояси йўлида ҳалок бўлган қаҳрамон фарзандларимизнинг ота-оналарига яна бир бор ҳурмат билдириб, уларнинг номлари ва жасорати ҳеч қачон қалбимиздан ўчмаслигини алоҳида таъкидлади:

— Мукофотланганлар қаторида мустақиллигимизни ҳимоя қилиш, тинч ва осуда ҳаётимизни кўз қорачиғидай асраш, мамлакатимиз мудофаа қудратини ошириш, миллий хавфсизлигимизни таъминлашдек шарафли ва масъулиятли ишда алоҳида ўрнак кўрсатган Ватан посбонларининг борлиги халқимизнинг уларга нисбатан чексиз ҳурмати белгиси сифатида қабул қилиниши керак.

Мен бугун мукофотланган юртдошларимиз сафидан ўрин олган, ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётимизда катта-катта ютуқларни қўлга киритаётган кекса-ю ёш ҳамюртларимизнинг қувончига шерик бўлишдан ғоят мамнунман. Янги аср арафасида, муборак Рамазон ойида юз кўришганимиздан, ҳар бирингизни бағримга босиб, мамлакатимизнинг юксак мукофотлари билан табриклаётганимдан ўзим ҳам қалбимда чексиз фахр ва ифтихор туйяпман.

Мамлакатимиз раҳбари "Ўзбекистон Қаҳрамони" деган юксак унвонга сазовор бўлган юртдошларимизни, турли мукофотларга муносиб кўрилган ёзувчи ва шоирларни, ўқитувчиларни, илм-фан, санъат ва маданият намояндаларини, лафзи ҳалол деҳқонларни, ишлаб чиқариш илғорларини, юрт тинчлиги ва сарҳадларимиз дахлсизлигини кўз қорачиғидай асраётган Ватан посбонларини, серқуёш ўлка довруғини бутун дунёга тараннум этаётган алп баҳодирларимизни муборакбод этди, уларга ижодий зафарлар ва қувончлар тилади.

Президент Ислом Каримов Бухоро вилояти Ғиждувон тумани С.Айний номидаги ширкат хўжалиги бош пудратчиси Ҳазрат Аблақулов, Хоразм вилояти Хива тумани "Ўзбекистон" ширкат хўжалиги бош пудратчиси Бекдурди Жуманиёзов ва Фарғона вилояти Олтиариқ тумани Б.Отақулов номидаги ширкат хўжалиги бош пудратчиси Юрсинбой Жўраевга мамлакатимизнинг Олий мукофоти — "Ўзбекистон Қаҳрамони" унвони гувоҳномаси ва "Олтин юлдуз" медалларини топширди.

Шунингдек, давлатимиз раҳбари ўзининг шарафли меҳнати билан эл-юрт орасида обрў-эътибор қозонган фан, таълим, адабиёт, санъат, маданият, маориф, спорт, соғлиқни сақлаш соҳалари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимларидан бир гуруҳига юксак унвонлар ва орден-медалларни ҳам тантанали равишда топширди.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан Бекдурди Жуманиёзов, Хури Алимхўжаева, Тўти Юсупова, Таъназберди Қурбонов, Малик Набиев, Лев Ким, Аделина Любчич, Тоҳир Малик, Шомурод Тоғаев, Муҳаммадқодир Абдуллаев, Руслан Чагаев ва бошқалар ўзларига билдирилган бундай юксак ишонч кучларига куч, ғайратларига ғайрат қўшишини, янада олижаноб ишларга бошлашини таъкидладилар, юксак обрў-эътиборга лойиқ кўрган халқимизга, Президентимизга миннатдорлик билдирдилар.

Ўктам ДЎСТЁР.
(ЎзА)

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президентининг мамлакатимиз мустақиллигининг тўққиз йиллиги арафасида жамиятимизнинг барча жабҳалари вакиллари қаторида фан, соғлиқни сақлаш, маданият, маърифат, ижтимоий соҳа ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисидаги Фармони эълон қилинган эди.

Истиқлол байрами арафасида тақдирланган юртдошларимизга юксак унвонлар, орден ва медалларни топшириш маросимлари, анъанага кўра, мамлакатимизнинг Бош қонуни — Конституция қабул қилинган кун арафасида пойтахтимиз, вилоятлар ва Қорақалпоғистонда катта шодиёналар билан ўтказилади.

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида ана шундай юксак ҳурматга сазовор бўлган оммавий ахборот воситалари, маданият ва маънавият ходимларидан бир гуруҳига фахрий унвон, орден ва медаллар тантанали равишда топширилди.

Ватанимизнинг юксак мукофотларини Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов топширди.

Маросимда мукофотланганлар номидан сўзга чиққан зиёлилар бу унвон, орден ва медаллар барча куч ва билимларини Ватан манфаатлари ва юрт келажаги йўлида янада фаолроқ сарфлашга даъват этишини таъкидладилар.

Ўзбекистон рус академик драма театрида эса бир гуруҳ маданият ва санъат ходимларига Ватан мукофотларини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси А.Мелибоев топширди.

Мамлакатимиз мустақиллигининг тўққиз йиллиги муносабати билан Ватанимизнинг юксак унвон, орден ва медаллари билан мукофотланган санъаткорлар орасида Ўзбекистон халқ артисти Ҳалима Носирова ҳам бор эди. Миллий маънавиятимиз, маданиятимизни юксалтириш йўлидаги ана шундай беқиёс хизматлари эътиборга олиниб, Президентимиз Фармонига кўра, Ҳалима Носирова "Буюк хизматлари учун" орденига сазовор бўлди.

(ЎзА)

* * *

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни арафасида байрамона руҳ ҳукм сурган Тошкент шаҳар ҳокимлигида Ватанимизнинг юксак мукофотларини топшириш маросими бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов фидойи, жонкуяр ва халқ хизматига камарбаста ҳамшаҳарларимизни мустақил юртимизнинг фахрий унвонларию юксак нишонлари билан кутлаган ҳолда уларга «Меҳнат шуҳрати», «Дўстлик» орденлари, «Шуҳрат» медали, «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган транспорт ходими», «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қурувчи» фахрий унвонлари гувоҳномаларини топширди.

— Давлатимиз раҳбари томонидан кўпчилик юртдошларим қатори менинг ҳам камтарона хизматим қадрланганидан чуқур ҳаяжондаман,— деди мукофотланганлар номидан сўзга чиққан Миробод туманидаги «Сарикўл» маҳалласи фуқаролар йиғини хотин-қизлар кенгашининг раиси Хурсаной Авазова. — Мен олти йил давомида Амир Темур экспедицияси аъзоси сифатида бепоён юртимизни кезиб истиқлол шарофати билан юз бераётган хайрли ўзгаришларнинг бевосита гувоҳи бўлдим. Вайрон бўлиб ётган ёдгорликларнинг гўзал зиёратгоҳларга айланганини кўриб кўзимиз қувнайди. Биз буюк неъматга эга бўлган инсонлармиз, улуғ Юртбошимиз бор, Ўзбекистоннинг юксалиши йўлида XXI асрда баркамол авлодни тарбиялаб етиштириш борасида қўлимдан келган бутун куч-имкониятларни ишга соламан. Чунки бу олий мукофот барча қатори менга ҳам зўр куч-қувват бағишлайди. Шунингдек, «Ўзкабел» давлат ҳиссадорлик бирлашмаси 5-цех прессловчи-автомат созловчиси Болтабой Алимов, «Коском» Ўзбек—Америка қўшма корхонасининг бош директори Алексей Степановлар ҳам Ватанимизнинг олий мукофотлари учун Президентимизга чуқур миннатдорчилик билдириб, бундай юксак ишонч уларни келгусида янги муваффақиятлар сари ундашини таъкидлаб ўтдилар.

Ўз мухбиримиз.

* * *

«Олимпия шон-шуҳрати» музейида ҳам бир гуруҳ мураббий ва спортчиларга Ватанимизнинг юксак мукофотлари топширилди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг раиси Баҳодир Маҳситов, Республика Касаба уюшмалари Федерацияси жисмоний тарбия ва спорт жамияти бошқаруви раисининг ўринбосари Баҳодир Тожиев ва бошқа мутасаддилар халқаро майдонда спортимиз шарафини юқорига кўтарган А. Очилов, А. Багдасаров, Р. Исломов, Т. Турғунов, И. Тўлаганова каби спортчиларга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи» унвони гувоҳномалари, фидойи мураббийларга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спорт устози» унвони, «Дўстлик» ордени ва «Шуҳрат» медалларини топширди.

Тошкентда Қорақалпоғистон Республикаси маданияти кунлари

ДЎСТЛИК ВА САНЪАТ БАЙРАМИ

15—18 декабрда Тошкент шаҳрида Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари ўтади.

Қорақалпоқ ва ўзбекларни азалий дўстлик ва қардошлик ришталари боғлаб келади. Шу билан бирга бу икки халқни чамбарчас қилиб турган бир хил урф-одатлар ва анъаналар ҳам бор, қолаверса қорақалпоқ ва ўзбекларни биродарлаштириб турган яна бир муҳимроқ нарса — бу ягона Ватан—Ўзбекистондир.

Қорақалпоғистон суверен республика, лекин шу суверенитети кафолатланган ҳолда у Ўзбекистон Республикаси таркибига киради. Икки республиканинг ўзаро муносабатлари эса Ўзбекистон Республикаси Конституцияси доирасида тузилган шартномалар ҳамда битимлар асосида йўлга қўйилган. Ўзбекистон ҳудудида истиқомат қилувчи юздан ортиқ миллат ва элатлар каби қорақалпоқларнинг тили, урф-одатлари ва анъаналари Конституцияга асосан бошқа миллатлар томонидан ҳурмат қилиниши таъминланган ва уларнинг ривожланишига барча тегишли шароитлар ҳам яратилган.

Айнан Қорақалпоғистон халқи мисолида шундай дўстлик ва биродарликни намоён этиб, Ўзбекистон Республикаси халқларининг миллий қадриятларини ривожлантириш, миллатлар ўртасида ўзаро дўстликни янада мустаҳкамлаш ниятида ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 30 ноябрдаги қарорини бажариш мақсадида Тошкент шаҳар ҳокими аксарият жамоат ташкилотларининг таклифларини инобатга олиб пойтахтда 15—18 декабрда Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунларини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Унга мувофиқ дўстлик байрами бўлмиш Қорақалпоғистон маданият кунлари кўтаринки руҳда ўтишини таъминлаш борасида мутасадди ташкилотларга, жумладан Ободонлаштириш бош бошқармасига, Ички ишлар бош бошқармасига, ҳудудий коммунал ишлаб чиқариш бирлашмасига байрам тадбирлари ўтадиган жойларда ободонлаштириш ва безаш ишларини амалга ошириш, жамоат тартибини сақлаш ҳамда автотранспорт ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, пойтахт меҳмонларини кутиб олиш ва «Тошкент» меҳмонхонасида жойлаштириш белгиланган. Шу билан бирга туман ҳокимликлари, «Маҳалла» ва «Камолот» жамғармалари шаҳар бўлимлари, «Маънавият ва маърифат» жамоат марказига корхона ва ташкилотларда, ўқув юртлари ва маҳаллаларда маданият кунлари қатнашчилари билан учрашувларни ташкиллаштириш тавсия қилинган.

Мазкур қарорда Қорақалпоғистон маданият кунларининг тадбирлари дастури ҳам тасдиқланди.

Қорақалпоғистон маданияти кунларининг тантанали очилиши Навоий номидаги Давлат академик Катта театрида бўлади.

Маданият кунлари доирасида меҳмонларнинг темурийлар тарихи Давлат музейига ташрифи мўлжалланган.

Ўзбекистон ёзувчилари уюшмасида ўзбек ва қорақалпоқ шоирларининг суҳбатлари, Маннон Уйғур номидаги санъат институтида, Абдулла Қодирий номидаги Тошкент Давлат маданият институтида талабаларнинг маданият кунлари қатнашчилари билан учрашувлари бўлиб ўтади.

Навоий номидаги Давлат академик театри биносида Қорақалпоғистон болаларининг расмлар кўргазмаси очилиши, театр майдони олдида эса қорақалпоқ ўтовлари намойиши ташкил қилинади. Ўзбекистон Бадиий академиясининг кўргазмалар залида Қорақалпоғистон рассомларининг ижодига бағишланган кенг тадбир ўтказилади.

Бердах номидаги Қорақалпоғистон мусиқий театрининг «Оти ўчсин» спектакли, Навоий номидаги Давлат академик театрида қорақалпоқ драматургларининг «Адолатга хиёнат», «Инжиқнинг муҳаббати», «Ота тақдири» каби мусиқий пьесалари намойиши бўлиб ўтади.

Республика қўғирчоқ театрида Қорақалпоғистон давлат қўғирчоқ театрининг «Гулдирсин» ва «Хийлакорлик» спектакллари, «Баҳор» концерт залида Қорақалпоғистон филармониясининг «Айкулаш» ва «Аму тўлқини» ансамблларининг концерти, Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг катта залида Бердах номидаги Қорақалпоғистон симфоник оркестрининг концертлари қўйилади.

Бундан ташқари, Қорақалпоғистон маданияти кунлари иштирокчиларининг Тошкент шаҳри маҳаллалари аҳли билан учрашувлари ҳам ўтади.

Қорақалпоғистон Республикаси маданияти кунларининг ёпилиши ҳам Навоий номидаги Давлат академик Катта театрида ўзбек ва қорақалпоқ санъат усталарининг концерти намойиши билан якунланади.

* * *

Шаҳримизда Қорақалпоғистон маданияти кунлари бўлиб ўтиши муносабати билан ушбу муҳим тадбирни пухта ташкил этиш юзасидан тайёргарлик ишлари бошланиб кетди.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида ўтган йиғилишда пойтахтда бизга азалдан қон-қардош, дўст ва биродар халқ бўлмиш қорақалпоқ халқининг ушбу маданияти кунларини кўнгилдагидек ва чиройли байрам тарзида ўтказиш юзасидан тайёргарлик ва ташкилий ишларни амалга ошириш тўғрисида сўз борди. Барча мутасадди ташкилот ва муассасалар амалга ошириладиган ишлар ва режалар белгилаб олинди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги Матбуот хизмати.

ДАВР САДОСИ

«Тошкент оқшоми»

БАРЧА МАНБАЛАРДАН ОЛИНГАН СЎНГГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Оқсаройда АҚШ давлат котибининг Янги Мустақил Давлатлар бўйича махсус маслаҳатчиси Стивен Сестановични қабул қилди.

• АҚШ давлат котибининг Янги Мустақил Давлатлар бўйича махсус маслаҳатчиси Стивен Сестанович Ўзбекистонга ташрифи якунларига бағишлаб маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун брифинг ўтказди.

• ЮНЕСКО ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорларига асосан 2001 йил «Авесто» китобининг 2700 йиллиги кенг нишонланади. Шу муносабат билан Тошкент Давлат шарқшунослик институтида авестошунос олимлар, тарихчи ва тадқиқотчилар иштирокида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон Миллий университети журналистика факультети талабалари Самарқанд ва Бухоро сафаридан қайтишди. Республика «Камолот» жамғармаси томонидан амалга оширилган ушбу сафардан кўзланган мақсад Ўзбекистон ёшларини бой тарихимиз, бебаҳо маданиятимиз ва маънавиятимиз билан яқиндан таништиришдан иборат эди.

• Ҳозирги кунда жамият ва иқтисодиёт тараққиётини юқори ахборот технологияларисиз тасаввур этиш қийин. Тошкентда кичик ва ўрта бизнес ҳамда давлат ва нодавлат ташкилотлари вакиллари учун ўтказилган халқаро анжуман айнан шундай технологияларни ривожлантириш масалаларига бағишланди.

• «Ўзмевасабзавотузумсаноат» холдинг компанияси Республика ярмарка савдо маркази билан ҳамкорликда тўртинчи халқаро савдо ярмаркасини ўтказди.

• Ўзбекистон гўшт ва сут саноати давлат акционерлик уюшмаси ўтказган улгуржи савдо ярмаркасида гўшт ва сутдан тайёрланган 60 хилдан зиёд маҳсулотлар намойиш этилди.

ЖАҲОНДА

• **Эртага** Россия Конституция кунини нишонлайди.

• **Бугун** Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти Минск гуруҳи делегацияси Тоғли Қорабоғ можароси бўйича маслаҳатлашув тадбирини ўтказиш учун Ереванга ташриф буюради.

• **Кеча** Жаҳон Инсон ҳуқуқлари куни нишонланди.

• **Кеча** Исроил Бош вазири Ёҳуд Барак мамлакат президентига истеъфога чиққанлиги ҳақида расмий ариза берди.

• Мельбурнда ёнилғи сифатида этанол ишлатилаётган дастлабки автобуслар пайдо бўлди. Экологларнинг фикрича, бу янгилик атроф-муҳитни тоза сақлаш ишига қўшилган катта ҳисса бўлади.

• Италиянинг 150 шаҳрида дам олиш куни ўтказилган «Якшанба – машиналарсиз» акциясида 15 миллионга яқин одам иштирок этди. Бу тадбирдан мақсад атроф-муҳит ифлосланишига қарши кураш эди.

• **Кеча** Ослода Нобель мукофотини топшириш маросими бўлиб ўтди.

• Грузиянинг Панкисск дарасида фавқулодда норозилик намойиши бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари одам ўғирлашда айбланаётган «чеченлар ва жиноятчилар»нинг мамлакатдан чиқариб юборилишини талаб қилдилар.

• **Кеча** Руминияда иккинчи босқич президентлик сайловлари бўлиб ўтди.

• **Бугун** Қирғизистонда янги вазирлар маҳкамаси эълон қилинади. Ўтган шанба куни Бишкекда мамлакатни яна беш йил бошқариш ҳуқуқига эга бўлган Президент Асқар Акаевнинг инаугурацияси бўлиб ўтди.

• **Кеча** Абхазиянинг Гудаутдаги базасидан Россиянинг ҳарбий техникалари олиб чиқила бошланди. Ушбу тадбир шу йилнинг охиригача тугалланади.

• **Кеча** Покистоннинг собиқ бош вазири Навоз Шариф ҳибсдан озод қилинди. Бир неча айблов билан 14 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинган Навоз Шарифнинг мамлакат президенти гуноҳини кечганлиги ҳақида олдин хабар қилинган эди. **Кеча** собиқ бош вазир ва унинг оиласи Саудия Арабистонига сургун қилинди.

• **Кеча** Абхазияда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг иккита ҳарбий кузатувчиси ўғирлаб кетилганлиги ҳақида хабар тарқалди.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

ЗАРУР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ҚЎЛЛАНМОҚДА

Тошкент шаҳар ҳокимлигида пойтахт эпидемияга қарши кураш фавқулодда комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Эркин Эрназаров олиб борди.

Тошкент шаҳар санитария-эпидемиология бош бошқармасининг бош шифокори Саидмурод Сайдалиев Тошкент шаҳар ҳокимининг 2000 йил 18 январдаги фармойишига кўра шаҳарда ўткир респиратор касалликлар ва гриппнинг олдини олиш борасида амалга оширилган ишлар, қишки мавсумда шу йўналишда қилинаётган юмушлар тўғрисида батафсил тўхталиб ўтди. Шуни айтиш керакки, шаҳарда ўткир респиратор касалликлар ва гриппнинг олдини олиш юзасидан махсус штаб тузилиб, Комиссия фаолият кўрсатмоқда. Сентябрь ойидан бошлаб шаҳар санитария-эпидемиология ва Соғлиқни сақлаш бош бошқармалари томонидан қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозирда аҳоли билан кўпроқ мулоқотда бўлувчи шахслар – жамоат транспортлари ҳайдовчилари ва кондукторлар, мактаблар ўқитувчилари ва болалар боғчалари тарбиячиларини эмлаш, бозорлардаги сотувчилар, умумий овқатланиш корхоналари ходимларининг дока ниқобларда ишлашларини йўлга қўйиш юзасидан саъй-ҳаракатлар кетмоқда. Энг муҳими, шаҳарда бу борадаги аҳвол барқарор ва ушбу касалликлар эпидемия даражасига чиқмаган.

Пойтахт СПИД марказининг бош шифокори Собир Усмонов шаҳарда СПИД касаллигининг олдини олиш юзасидан амалга оширилаётган ишлар тўғрисида маълумот берди. Гиёвандлик СПИДнинг ўчоғи эканлиги таъкидланиб, оилаларда, ўқув муассасаларида гиёвандликка қарши таъсирчан тарбия воситаларини янада кучайтириш лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

Йиғилиш сўнггида кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Эл соғлиғи йўлида

XXI АСР ҲАМШИРАСИ

Жамиятимизда ҳамширалар фақат шифокорлар буюрган ишларни бажарадиган, беморга буюрилган муолажаларнигина амалга оширадиган тиббиёт ходимигина бўлиб келди. Хўш, аслида ҳамшира қандай бўлмоғи керак?

— Биласизми, — деб суҳбатни бошлади Йўлдош Охунбобоев номидаги республика тиббиёт билим юрти директори, республика тиббиёт билим юртлари директорлар Кенгашининг раиси, тиббиёт фанлари номзоди Турсунхон Умарова. — Сурияга турмуш ўртоғим билан борган пайтимда бу мамлакатда тиббиёт ҳамшираси бажарадиган вазифалар кўлами анча кенг эканлиги диққатимни ўзига тортди. Бу ерда фельдшерлар, санитария фельдшерлари, фельдшер-лаборантлар йўқ экан. Бу ерда тиббиёт ҳамшираси бор экан. Бошқа хорижий мамлакатларга борган пайтимда бу ерда кадрлар тайёрлаш муаммосини ўрганиб, бизнинг тиббиёт билим юртларида мавжуд бўлган тор ихтисосликдан қутулиш лозим деган қатъий хулосага келдим. Чунки бутун дунёда ҳамширалик иши алоҳида хизматга айлантирилган, бундай хизматнинг ўз институтлари ва ҳатто академиялари ҳам бор.

Ана шуларни ўйлар эканман келажаги буюк давлатимиз Ўзбекистоннинг муваффақияти, биринчи навбатда халқимизнинг саломатлигига боғлиқлигини, шунинг учун ҳам мустақиллигимизнинг биринчи йиллариданоқ халқимизни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш – давлатимиз сиёсатининг устувор йўналиши бўлиб келаётганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз, деб биламан.

Дарҳақиқат соғлиқни сақлаш тизимида жуда катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Қишлоқ врачлар пунктлари, махсус шошилинч ёрдам ва даволаш марказлари қурилиб топширилмоқда. Мамнунлик билан айтиш мумкинки, истиқлол шарофати билан кўп йиллар шифокорлар интиқлик билан кутган эзгуликлар рўёбга чиқмоқда. Аҳолига тиббий ёрдам кўрсатишнинг фалсафаси туб маънода ўзгармоғи лозим.

Айни вақтда фуқаролар соғлиғи билан боғлиқ бўлган бошқа соҳаларнинг, идораларнинг фаолиятига ҳам катта эътибор берилмоқда. Шу жумладан, тиббиёт ходимлари тайёрлашга ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Айнан замонавий, етук билим ва малакага эга бўлмаган авлодларсиз жамиятни ривожлантириб бўлмайди. Бинобарин, дунёнинг энг ривожланган давлатлари ҳисобланган Америка Қўшма Штатлари, Англия, Германия, Япония, Дания сингари мамлакатларнинг юксак даражада ривожланган маънавий, илмий-маърифий ва технологик салоҳиятга эга эканлиги, бу юртларда замонавий таълим, маърифат кенг йўлга қўйилганлиги мевасидир.

Демак, биз мустақилликни мустаҳкамлаш борасида ўзимиздаги ҳамда хориждаги мавжуд илғор тажрибаларни кенг ўрганишимиз зарур. Ана шу муҳим давр талабидан келиб чиқиб ҳукуматимиз замоннинг юксак талабларига жавоб бера оладиган, етук тафаккурли, чуқур билимли кадрларнинг янги авлодини тарбиялаб етиштириш ишига зарурий, кечиктириб бўлмас, муҳим масала деб қарамоқда. Шу мақсадда давлатимиз томонидан «Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастури» ҳамда «Таълим тўғрисида»ги Қонунни ишлаб чиқиб, Олий Мажлис томонидан қабул қилиниши фикримизнинг исботидир.

Ана шу катта мазмун-моҳиятга молик ҳужжатларда белгилаб берилган вазифаларни биз ҳам дунё андозаларига жавоб бера оладиган янги ўқув ҳужжатларни ишлаб чиқиб, дадил ҳаётга тадбиқ этмоқдамиз. Халқ соғлиғини сақлаш борасида муаммоларни ижобий ҳал этиш учун ҳамшира хизматини тубдан ўзгартириш заруриятга айланмоқда.

Соғлиқни сақлашдаги ислоҳотларнинг асосий стратегияси, унинг тузилиши, тизими, врач ва ҳамшира кадрларни тайёрлаш сиёсатини ва уларнинг билим савиясини, касб даражасини юксалтиришга, ҳозирги замон шароитида ишлай билишга қаратилиши зарур. Янги давр янги типдаги мутахассислар тайёрлашни тақозо этади.

Ҳозирги кунда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тасарруфида 49 та тиббиёт билим юртлари фаолият кўрсатмоқда, улардан тўрттаси – тиббий коллежларидир.

Аввалги ҳамшираларни тайёрлаш фалсафаси жуда тор маънога эга эди, чунки ўқув жараёни фақатгина бемор билан ишлашга ва маълум муолажалар бажаришга қаратилганди. Ўқув режалар ва дастурлар асосан стационарнинг талаб ва эҳтиёжлари доирасида эди, ҳамширалар маълум бир билим даражасида тайёрланардилар. Ўқитиш муддатлари ҳам шунга мослаштирилганди (9-синф ҳажмида 3 йил, 11-синф ҳажмида эса 2 йил).

Дунёдаги ривожланган мамлакатларнинг соғлиқни сақлаш тизимида ҳамширалик иши аҳолининг соғлиғини сақлаш, касалликнинг олдини олиш, аҳолига соғлом турмуш тарзида яшаш учун йўлланмалар бериш, алоҳида турли гуруҳлар билан иш олиб бориш, беморларни парвариш қилиш, ташҳисни қўйишда ва биринчи тиббий-санитар ёрдам кўрсатишда ҳамшираларнинг фаолияти катта аҳамиятга эга ва ўқитиш жараёни 4 йилга мўлжалланган.

Яхши тайёрланган малакали ҳамширалар соғлиқни сақлаш хизматининг асосий негизидир.

Ҳамшира фақат врач ёрдамчиси бўлибгина қолмай, балки мустақил ҳамширалик фаолиятига, катта ҳажмдаги машаққатли меҳнати, билими ва донолиги билан ўлчанадиган касб эгасидир.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан ҳамширалик соҳасида жуда катта ютуқларга эришилди. Энг асосийси – бу ҳамширалик иши жараёнининг ўзгариши, унинг янги касбий фалсафаси, ўқитиш методологияси, янги педагогик технологияларни тадбиқ этилишидир.

Тиббиёт билим юртлари директорларининг Кенгаши олдида жуда катта вазифалар кўндаланг қўйилган: Ўзбекистоннинг ҳамшираси қандай бўлиши керак? Билим даражаси-чи? Ўқитиш мазмуни қандай ташкил этилиши керак? Ўқитадиган устозларга талаб қай йўсинда бўлиши керак? Ўқитиш муддати қанча?

1997 йилдан бошлаб республикамизда 12 та тиббиёт билим юртларида тажриба сифатида янги типдаги «Универсал ҳамширалар» тайёрлаш бошланди.

Қўйилган мақсадларни амалга ошириш учун республикада ўрта тиббий кадрларни тайёрлаш ҳолати таҳлил қилинди. Ўқитиш жараёнининг самарадорлигини ошириш учун ҳамширалик иши бўйича биринчи ўриндаги йўналишлар аниқланди. Ўқув жараёнининг асосий мақсадларидан бири – ўқитишни соғлом инсонга, оила ва аҳолига йўналтириш бўлди. Ўқув -таълим дастурлари амалий соғлиқни сақлаш билан мувофиқлаштирилди. Ўқув дастурларининг асосий мазмуни қайтадан кўриб чиқилди. Янги ўқув режаси тасдиқланди (11-синф ҳажмидагилар учун ўқиш муддати 3 йил деб белгиланди, ҳажми 4600 соат, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг стандарти) янги ўқув фанлари киритилди. Ўрта тиббий таълимнинг Давлат стандарти ишлаб чиқилди. Аҳолининг турли гуруҳларига тиббий хизмат кўрсатишнинг тўплами ишлаб чиқилди. Янги педагогик технологиялар киритилди. Ўқитувчилар билан хорижий давлат тренерлари ёрдамида тренинглар ва анжуманлар ўтказилди.

Республикада 1999 йилдан олий ҳамширалик таълими жорий этилди. Демак, ҳамширалик таълими узлуксизлиги таъминланди. Кўп босқичли билим даражасига эга бўлган ҳамширалар тайёрлаш замон талабига мос ҳолда мавжуд мутахассисликлардан мақсадга мувофиқ фойдаланиш имкониятини беради.

Бизнинг кузатишларимиз натижасида шу нарсалар маълум бўлдики, ҳамширалик таълимини жиддий равишда ўзгартириш даври келди ва бунга асос қилиб «Ҳамширалик иши мутахассиси – умумий амалиёт ҳамшираси» ихтисослигининг жорий этилиши ҳақида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳайъат мажлисининг қарорини кўрсатиш мумкин. Сабаби – ўрта тиббиёт ходимларига қўйилган алоҳида талаблардир.

Ҳозирги кунда ҳамшираларнинг касбий малакасини ва билим даражасини тинимсиз ошириш, ҳамширалик ишини тараққий эттириш лозимлиги ойдинлашиб қолди. Чунки жаҳон андозаларидаги каби ҳамшира нафақат ўз касб маҳорати доирасида, балки маъмурият хизматини (менежер) адо этиш ва илмий тадқиқот ишларини ҳам бажарадилар.

Янги мазмундаги ўқув дастури ҳужжатлари тўплами Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг талабларига мувофиқ ҳамширалар тайёрлашга имконият беради.

Ҳозирги кунда ҳамширалик иши билан жиддийроқ шуғулланиш кераклиги ҳақида ўйлаш заруриятга айланиб қолди.

Тиббий ҳамширалар ва бошқа соғлиқни сақлаш ходимлари ҳам Президентимиз томонидан XXI асрнинг биринчи йилини мамлакатимизда Оналар ва болалар йили деб эълон қилганликларини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Улар 2001 йилда ҳам аҳолига ақл-заковат билан янги тиббий хизмат кўрсатиш йўлларини топиб, уларнинг афзаллигини исботлаб, амалда жорий қиладилар.

Суҳбатдош Хондамир СОЛИҲОВ.

ШАРҚ ДУРДОНАЛАРИ

Оз-оз ўрганиб доно бўлур...

ГАПНИНГ РОСТИ

Дўстлар билан бир чойхонада палов қилдик.

Иштаҳа кўпирар, қаршимда палов,
Гўё мен овчи—ю палов эса ов.
Чанг солсам, палов дер: – Сиҳатни ўйла,
Йўқса, сен ўтинсан, мен эса олов.

Ўтирганларнинг ҳаммаси таниш бўлиб, фақат семиз бир кишигина таниш эмас эди. Кейин уни ҳам таниб олдим. Менинг қадимий табобат тарихига оид ўнлаб китобларим чиққанини эшитган бу киши арз қила кетди:

– Қон босимим бор, биродар, баъзида жуда қийнаб юборади, бошим оғриб, баъзан айланади ҳам. Бошим айланганда бирор нарсани ушлаб қолмасам, йиқилиб тушай дейман. Нафасим сиқилиб, баъзан ҳаво етишмайди. Сиз деярли табиб экансиз, бир ёрдам берворинг, нима қилсам экан?

Шу пайт ўртага қўй ёғи, қўй гўштидан қилинган палов келтирилди. Мен у кишига, ошдан кейин гаплашамиз, дедим.

Шоша етиб келдим очиқиб шомга,
Оҳ палов! Етибман ҳузур, оромга,
Палов дер: – Шошилма, меъёрни ўйла,
Йўқса, ҳар бир доним айланар домга.

Семиз киши инқиллаб-синқиллаб олдинга энгашар, паловдан совундек-совундек қилиб оларди. Ҳаммамиз бас қилганимизда ҳам семиз ҳамон ейишда давом этар эди. Охири лаганга чой қуйиб, чайқаб, ичиб юборди.

Бироз дам олиб, бир-икки пиёла чой айлангандан сўнг семиз киши менга қараб:

– Қани, гапиринг, фақат ростини айтаверинг, иймаиб ўтирманг, – деди.

– Ростини айтаверайми?– дедим.

– Ҳа-да, – деди семиз киши.

– Ҳадисларда: «Раъсу кулли доъин ат-тухма», яъни барча иллатларнинг боши кўп ейишдир, дейилган. Ҳаддан ортиқ кўп ейиш, биринчидан, саломатликка путур етказади, иккинчидан, кўзга хунук кўринади, – дедим.

Мен унинг қаттиқ хафа бўлишини кутгандим. Бироқ у хафа бўлмади, отангизга раҳмат, деб елкамга уриб ҳам қўйди. Унга бу гапни биринчи бўлиб мен айтмаганимни сездим. Бу қабилдаги сўзларни у кўп одамлардан эшитгани, аммо нафсини тиёлмаслиги маълум бўлди.

Чумоли бениёз дейишар доим,
Кам ейди, умри соз дейишар доим.
Хўрозни қарагин тинимсиз ейди,
Шундан уни «хўроз» дейишар доим.*

ТАКАББУР

Академия институтларидан бирида фан доктори, кўпгина асарлар муаллифи, қобилиятли олимлардан бирининг номини мухбир аъзоликка кўрсатишди. Ўтмади. Шу институтда номзодлик диссертациясини ёқлаган, бироқ докторлик ишини маромига етказиб ёзолмаган бир олим ҳам бор эди. У шу даражада манман ва такаббур эдики, дунёда унингдек билимдон одам йўқ эди. Бор-йўғи бир-иккита рисолагина чоп қилдирган эди. У ўзининг қуруқ ва баландпарвоз гаплари билан одамларнинг кўнглини оғритарди. Шунинг учун ҳам ҳадиси шарифда: «Ат-такаббуру маъал мутакабир садақатун», яъни такаббурга такаббурлик қилиш садақа бериш билан тенгдир, дейилади. Садақанинг эса юзлаб хислатлари баён қилинган. Ҳикматларда эса, энкайганга энкайгин бошинг ерга теккунча, гердайганга гердайгин бошинг кўкка етгунча, деб бежиз айтмаган.

Ўша кунларда ўша манманни учратиб қолдим. Менга деди:

– Мана, фалончининг номзодини мухбир аъзоликка қўйишди, ўтмади, менинг номзодимни қўйганларида ўтиб кетардим.

«Тавба, – дедим ичимда, одам ҳам ўзига шунчалик бино қўядими, ҳали докторликни ёқламаган ва жиддий бир иш эълон қилмаган одамни мухбир аъзоликка сайлаш у ёқда турсин, ҳатто номзодини ҳам қўймайдиларку».

Тумшуғин кўтариб юрар такаббур,
Ўзича ҳаёти зиё тўла нур.
Одамлар ортидан афсус чекишар,
Бечора ҳаётдан ўтмоқда деб ғур.

Шунинг учун ҳам «Ҳикматнома»да айтилади: «Хўш, такаббурликдан кишига бирор манфаат етадими? Аксинча, такаббур одам ўзининг ширин ҳаётини аччиққа айлантиради, обрў-эътиборини елга совуради».

Думин гажак қилиб, гердайиб чаён,
Қарасам, шайланиб турибди, шу он –
Дедим: – Муддаонг не? Деди: – Сўрама,
Чаённинг мақсади ҳаммага аён.

НОК

Мактабда бирга ўқиган дўстимникига бордим. Ноклари ғарқ пишган экан. Узиб келди. Мени «ол, ол» деб қистай бошлади. Ейишга унча рағбат қилмаётганимни кўриб, жавондан бир митти китобчани олди ва варақлай бошлади. Бу мен нашр қилдирган «Табобат уммонидан томчилар» китоби эди. Китобдан Саййид Муҳаммад Ҳасрат қаламига мансуб бўлган «Туҳфайи Ҳусайний» қисмини очди. Ўқишдан аввал деди:

– Ўзинг яхши биласан, дўстим, нок кони фойда, Ибн Сино ҳам уни мақтаган. Ўзинг чиқарган мана бу китобда, қара, нима дейилади:

Сафою латофат ичра, боққин, нок,
Лабини шакарга суртмиш тарабнок.
Шоҳамруд сўрасанг баридан хуштар,
Ранги соз, сувлари мисоли шакар.
Буриштириб, боғлар моддани ҳар он,
Чанқовни бадандан қувар у равон.
Меъдага куч ила қувват берар нок,
Буриштириш кучи дард бағрига чок.

– Ана, кўрдингми, – деди дўстим завқланиб, – емайдиган бўлсанг, ҳозир Ибн Синони олиб чиқиб, ундан ҳам ўқиб бераман.

– Йўқ, йўқ, керакмас, – дедим унга. – Нокни қанчалик мақтасанг ҳам кам. Ҳозир уни кони фойда дединг, – дедим-да, миямга лоп этиб келган фикрдан қувониб кетдим ва мақлуб санъати бўйича қоғозга мана бу тўртликни туширдим:

Қарасам, боғда нок, товланар юзи,
Дедим: – Хислатинг айт, боғнинг юлдузи.
Деди: – Номим ёз-у терсидан ўқи,
Не чиқса, худди мен ўшанинг ўзи.

Тўртликни унга ўқиб бердим. Сўнг, маъносини топчи, дедим. У тўртликнинг охиридаги терсидан ўқишга диққатини жалб қилди, сўнг қувонганича «кон» деди.

– Ҳа, – дедим унга, – мақтасанг ҳам, мақтамасанг ҳам нок дори-дармоннинг конидир.

Шундай деб нокдан бирини олдим. Қарс этиб тишлаб, ейишга киришдим.

Маҳмуд ҲАСАНИЙ.

* Форс -тожик тилида хўр -е, оз-очкўз, яъни е, очкўз деганини билдиради.

Кураш

ЯНГИ АСР ИСТИҚБОЛЛАРИ БЕЛГИЛАНДИ

Ўзининг уч ярим минг йиллик тарихига эга бўлган миллий курашимиз мустақиллик шарофати билан халқаро миқёсга кўтарилди: атиги икки йил ичида бешта қитъада ўттиздан ортиқ миллий кураш федерациялари тузилди, катталар ўртасида икки марта ва ёшлар ўртасида жаҳон чемпионатлари, қатор халқаро турнирлар зўр муваффақият билан ўтказилди. Ҳозирги пайтда туб бурилиш даврини бошидан ўтказаётган ўзбек кураши ўз тараққиётининг иккинчи босқичига қадам қўймоқда. Яъни эндиликда асосий мақсад турли халқаро спорт ташкилотларига аъзо бўлган ҳолда олимпиада дастуридан ўрин олиш бўйича саъй-ҳаракатларни амалга ошириш керак бўлади.

Республикамизда Асосий Қонунимиз бўлмиш – Конституция қабул қилинганлигининг саккиз йиллиги байрам қилинаётган қутлуғ кунда Халқаро кураш ассоциацияси ижроия қўмитасининг аъзолари бўлмиш ассоциация вице-президентлари, қитъалар конфедерациялари президентлари, бошқа мутасаддилари ҳамда кузатувчилар иштирокида халқаро кураш ассоциацияси Ижроия қўмитаси Кенгаши бўлиб ўтди. Курашимизнинг янги асрдаги истиқболларини белгиловчи ушбу Кенгашда ҳақиқатан ҳам жуда долзарб ва муҳим масалалар кўриб чиқилди ҳамда улар бўйича тегишли қарорлар қабул қилинди. Чунончи, бутун дунёда ва қитъаларда курашни ривожлантириш дастури маъқулланди ва қабул қилинди, курашимизни Осиё ўйинлари, сўнгра ёзги олимпиадалар дастуридан ўрин олишини таъминлаш мақсадида Олимпия хартияси, ҳар хил ташкилотлар низомларидан келиб чиққан ҳолда ХКА Низомига муҳим ўзгаришлар киритилди, халқаро спорт федерацияси бош ассоциацияси таркибига кириш мақсадида кейинги йилнинг апрелигача барча тегишли ҳужжатларни тайёрлаб топширишга келишиб олинди. Энг муҳим масалалардан бири – ХКАнинг 2001 йилги тақвим режаси тасдиқланди. Унга кўра апрель ойида Термизда Ат-Термизий турнири, май ойида Россиянинг Тверь шаҳрида ёшлар ўртасида жаҳон чемпионати мусобақалари ўтказилади. Август ойида эса Венгриянинг Будапешт шаҳрида учинчи жаҳон чемпионати беллашувларини ўтказиш белгилаб олинди. Шунингдек, кураш бўйича биринчи Осиё чемпионати Ўзбекистонда ўтказиладиган бўлди. Бундан ташқари, ХКАга аъзо бўлган мамлакатларда халқаро кураш академияси бўлимларини очиш, Тошкентда амалий семинар машғулотларини ўтказиш ва ХКАнинг 2001 йилги бюджетини тасдиқлаш масалалари бўйича ҳам тегишли қарорлар қабул қилинди. Энг муҳими, ХКА ижроия қўмитасининг барча аъзолари курашнинг бутун жаҳонда янги спорт тури сифатида тан олинаётганини эътироф этишиб, унинг олимпиада дастуридан ўрин олиши юзасидан ўз қимматли таклифларини билдирди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Шанбадан шанбагача: мунажжим тавсиялари

ҲАФТАНГИЗ ХАЙРЛИ КЕЛСИН

• 12 декабрь — сешанба (Ойнинг 17/18 куни). Бугун сиз ботиний кўзингиз билан ўзингизнинг ҳақиқатда кимлигингизни кўришингиз мумкин. Фақат диққат қилсангиз бас. Агар сизни мақташса — фахрланишингиз мумкин. Зеро, сиз бунга лойиқсиз. Мабодо, нохуш гаплар эшитсангиз — ўйлаб кўринг: уларга асос бўлиши мумкин. Бугунги кун таъсири одамни танбалликка мойил қилади. Кунни ўзингиз ва ҳаётингиз ҳақида мушоҳадаларга бағишланг.

Ошқозон ва жигар ғоят заифлашган кун бўлади. Бугунги кун таомларни танлашда эҳтиёт бўлиш, яхшиси — парҳезга амал қилиш керак. Дори-дармонлар ичишни имкон қадар камайтиринг. Қон ҳосил қилувчи тизимни тозалаш, пластик операциялар ўтказиш, косметик муолажалар тавсия этилади.

Тушларингиз башоратли бўлиб, баъзан ўзингизнинг хаёлингизга келмаган нарсалардан ҳам хабар беради.

• 13 декабрь — чоршанба (Ойнинг 18/19 куни). Таъсир кучи жиҳатидан бу кун оддий кунлардан эмас. Ўзингизни осойишта тутиш, мувозанатни асрашга ҳаракат қилинг. Кунни Аллоҳга илтижоли дуоларга, яхши китоблар ўқишга бахшида қилинг. Атрофдагилар билан мулоқотларни имкон қадар камайтиринг.

Кун анча мураккаб келиб, буйраклар, жигар ва ошқозон ости бези безовта қилиши мумкин. Қаттиқ толиқишингиз ва натижада бир неча кун ўзингизга келолмай юришингиз мумкин. Айниқса узоқ йиллардан бери сизни қийнаб келаётган хасталиклар хуруж қилиши мумкин. Кексалар ўзларига эҳтиёт бўлишсин. Ошқозон-ичак йўлларини тозалаш учун бу кун қулай.

Тушларингиз оғир, бироқ пуч бўлади. Уларни шу заҳоти эсдан чиқаришингиз мумкин.

• 14 декабрь — пайшанба (Ойнинг 19/20 куни). Бугунги кун маънавий камолот учун кенг имкониятлар беради. Кўп вақтдан бери сизни қийнаб келаётган муаммолар бўйича муҳим ва тўғри қарорга келинадиган кун. Шу куни анча куч-қувват талаб қилинади. Шунинг учун уни беҳуда сарфламасликка уриининг.

Умуртқа, буйраклар ва бўғимлар заифлашади. Гепатит сингари юқумли касалликлар билан оғриш эҳтимоли бор. Қант касаллиги ва ошқозон ости бези хасталигига дучор бўлганлар эҳтиёт бўлишлари зарур.

Тушни ўзингиз «буюртма» қилишингиз мумкин. Хоҳлаганингизни кўришингиз ҳеч гапмас.

• 15 декабрь — жума (Ойнинг 20/21 куни). Бу кун ҳам инсон камолоти учун қулай келади. Маънавиятга оид китобларни ўқиш, янги билимларни эгаллаш мумкин. Ҳар қандай шошқалоқликдан ўзингизни тийинг, оламга юксакликдан — коинот тубидан назар ташлашга ҳаракат қилинг. Сайёрамизда юз бераётган барча воқеа-ҳодисалар учун масъуллигингизни ҳис этасиз. Ўз маънавий камолотингизда бугунги кун янги бир поғона бўлиши мумкин.

Бугун оёғингизга кўпроқ дам беринг. Ички моддалар алмашинуви аъзоларининг сурункали касалликлари, бўғим хасталиклари хуруж қилиши мумкин. Қаттиқ тиш оғриғи безовта қилиши мумкин. Баданингизнинг қаттиқ совиб кетишига йўл қўйманг. Нафас йўлларини даволовчи муолажаларни бошлашингиз, томоқ безлари, аденоидни олдириб ташлаш бўйича жарроҳлик операцияларини ўтказишингиз мумкин.

Тушларингиз башоратли бўлиб, яқин орада ўнгидан келади.

«ОЙНАИ ЖАҲОН»ДА

Сешанба, 12

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ-маркет.
8.40 Марказий газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Бор эканда, йўқ экан».
9.05 «Диёрим Ўзбекистоним». Адабий-мусиқий композиция.
9.25, 12.40 ТВ-метео
9.30 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
10.05 Янги алифбони ўрганамиз.
10.25 «Олтин маъбуда». Бадиий фильм.
11.40 «Бешбармоқ». Тележурнал.
12.05 «Маънавият» дастури.
12.45 Эстрада тароналари.
13.10 «Машраб». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
14.10 ТВ-анонс.
14.20 Футбол. XX асрнинг сўнгги жаҳон чемпионати. Нимчорак финал. Голландия - Югославия.
16.00 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
16.20 «Бир наво истар кўнгил». Мусиқий дастур.
16.40 «Рамазон ойингиз муборак!»
17.05 «Ватанимга хизмат қиламан».
18.10 Болалар учун. «Фламинго».
18.30 ТВ-клип.
18.35 «Солиқ ва назорат».
18.50 «Олтин мерос».
19.05 «Фермер».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Таълим-тарбия миллий дастури - амалда».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Ёруғликнинг заволи йўқ».
21.20 «Қўшиқ-ла ҳаёт гўзал». Концерт.
21.45 «Навоийхонлик».
21.55 Рамазон туҳфаси. «Ишқ сари». Бадиий фильм.
23.15 «Ахборот».
23.50 Бильярд бўйича Ўзбекистон чемпионати.
00.20-00.25 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR Telekanali

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Кичкинтой театри», «Мультомоша».
9.50, 15.15 «Мусиқий лаҳзалар».
10.00 «Аср қиёфаси».
10.20 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 37-қисм.
10.45 Болалар учун: «У ким? Бу нима?»
11.05 «Даллас». Телесериал.
11.50 «Жаҳон отин-Увайсий». Кўп қисмли телевизион фильм. 5-қисм.
12.30 «Ёшлар» телеканалида спорт: Футбол. Ҳафтанинг энг яхши ўйини.
14.00 «Мезон».
14.20 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал. 51-қисм.
15.25 Болалар учун фильм. «Бахт гуллари». 2-қисм.
15.55 «Эрта сўнган юлдузлар».
16.15 «Шалаш оиласи». Телесериал. 1-қисм.
17.00 «Олтин мерос».
17.05 Кўрсатувлар дастури.
17.10 «Янги авлод» студияси: «Боланинг тили».
17.30 «Таянч».
17.45 «Уйғониш асри». 2-кўрсатув.
18.10 «Минг бир маслаҳат».
18.30 «Авторейд».
18.45 «Оқшом наволари».
18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва Эколаш.
19.35 «Ватан манзаралари».
19.55 «Давр»-интервью.
20.10 «Мусиқий лаҳзалар».
20.20 «Ёшлар овози».
20.40, 21.25, 22.30 Эълонлар
20.45 «Жаҳон отин - Увайсий». Кўп қисмли телевизион фильм. Якунловчи. 6-қисм.
21.30 «Марду-майдон».
21.50 «Олтин мерос».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар ва Эколаш.
22.40 «Даллас». Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Теннис.
0.30-0.35 «Хайрли тун».

ТТК

7.30 «Пойтахт». Ахборот дастури.
7.55 «Экспресс» телегазетаси.
8.10 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
8.55 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)
9.20-9.40 «Омад» тележурнали.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 20.00, 23.40 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
19.10, 20.25 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
21.10 «Омад» тележурнали.
21.30 «Туризм ҳақида».
22.00 «Экспресс» телегазетаси.
22.15 «Халқ саломатлиги йўлида».
22.35 «Эҳтиром ила».
22.55 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
00.05 Оҳанглар ва эълонлар.
00.10 Кинонигоҳ. «Ўзгача муҳаббат».
1.15-1.20 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Мультчархпалак».
16.25 «Клип-антракт».
16.30 «Вести».
17.00 «Клип-антракт».
17.05 «Катта шаҳар чироқлари». Ҳажвчилар телевизион клуби. 1-қисм.
18.00 «Бугун оламда».
18.10 «Катта шаҳар чироқлари». Ҳажвчилар телевизион клуби. 2-қисм.
19.15 «Буч Кессиди ва Санденс Кид». Бадиий фильм.
21.00 «Время».
21.35 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
22.30 Клип антракт.
22.40 «Гўзаллик ва мангулик ҳақида».
23.00 Кинематограф. «Камёб». Бадиий фильм.
00.20 «Ахборот» (рус тилида)
00.45 «Тунингиз осуда бўлсин».

Чоршанба, 13

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ-маркет
8.40 Марказий газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Мангуликка даҳлдор».
9.15, 12.25 ТВ-метео
9.25 «Санъатга бахшида умр». Н. Ҳошимов.
9.50 «Тиббиёт оламида».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
10.05 «Қўшиғим жон қўшиғим».
10.25 «Шаҳар таронаси». Бадиий фильм.
12.05 «Камолот сари».
12.30 «Севги сурури». Концерт.
12.50 «Алпомиш». Мультфильм.
13.10 «Машраб». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 2-қисм.
14.10 Болалар учун. «Мен дунёни кўраяпман».
14.30 «Остонаси тиллодан». Адабий кўрсатув.
14.55 «Автомобилдан сақланинг!» Бадиий фильм.
16.20 «Куйла, танбур, дуторим».
16.40 «Рамазон ойингиз муборак!»
17.05 «Обод уйда пок одамлар яшайди».
17.25 «Санъат олами». Республика амалий санъати кўргазмаси. 1-кўрсатув.
17.45 «Иқтисод ва биз».
18.10 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
18.25 Олий Мажлис сессияси олдидан «Парламент вақти».
18.40 ТВ-клип.
18.45 «Аёл дунёни тебратар». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.05 «Инсон ва қонун».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Дунёқараш».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Бунёдкорлик одимлари».
21.20 «Олам қўшиққа тўлсин». Мусиқий дастур.
21.50 Рамазон туҳфаси «Оталар сўзи-ақлнинг кўзи».
«Тунги ҳамроҳ».
23.00 «Премьера-2000».
23.20 «Қалб сайёраси».
23.40 «Ахборот».
00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR Telekanali

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Боланинг тили».
9.35 «Минг бир маслаҳат».
9.55, 11.00, 13.30, 17.00 «Мусиқий лаҳзалар».
10.00 «Давр»-интервью.
10.15 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 38-қисм.
10.40 «Европа билан ҳамкорликда».
11.10 «Даллас». Телесериал.
11.55 «Истеъдод-2000». Ҳаваскорлар телевизион танлови.
12.15 Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари олдидан. «Жаҳонни забт этган санъат». Ҳужжатли фильм.
12.35 «Жаҳон отин-Увайсий». Кўп қисмли телевизион фильм. Якунловчи. 6-қисм.
13.15 «Таянч».
13.40 Болалар учун фильм «Бахт гуллари». 3-қисм.
14.10 «Ёшлар овози».
14.30 «Олтин мерос».
14.35 «Шалаш оиласи». Телесериал. 2-қисм.
15.20 «Ватан манзаралари».
15.40 «Яратганга шукур». Бадиий фильм.
17.05 «Авторейд».
17.20 Кўрсатувлар дастури.
17.25 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар», «Мультомоша».
18.00 «Мени тушун» Телеўйин.
18.25 «Олтин мерос».
18.30 «Далил ва шарҳ». Олий Мажлис сессияси олдидан.
18.45 «Оқшом наволари».
18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва Эколаш.
19.35 «Сийрат».
19.55, 20.30, 22.30 Эълонлар
20.00 «Спорт-лото».
20.10 «Ракурс».
20.35 Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари олдидан. «Бир ўлкаки».
20.55 «Учинчи сайёра» маърифий дастури; «Васваса бандалари».
21.45 «Мусиқий лаҳзалар».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 «Каталог».
22.40 Тунги тароналар ва Эколаш.
22.50 «Даллас». Телесериал.
23.35 «Давр». Ахборот дастури.
23.50 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.20-1.25 «Хайрли тун».

ТТК

7.30 «Пойтахт». Ахборот дастури.
7.55 «Экспресс» телегазетаси.
8.10 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
8.55 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)
9.20-9.40 «Омад» тележурнали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 20.00, 23.10 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
19.10, 20.25 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
21.10 «Омад» тележурнали.
21.30 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
21.50 «Экспресс» телегазетаси.
22.05 «Эҳтиром ила».
22.25 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
23.35 Оҳанглар ва эълонлар.
23.40 Кинонигоҳ. «Шаҳарлик келин».
1.10-1.15 Ҳайрли тун, шаҳрим.

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

РЖТ 7.00-9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Мультчархпалак».
16.25 «Клип-антракт».
16.30 «Вести».
16.55 «Бобил минораси». Телесериал.
18.00 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «СНН-шоу».
18.25 «Кусто командасининг барча саёҳатлари». Сериал.
19.00 «Инсон ва қонун».
19.40 «Алибобо ва қирқ қароқчи». Бадиий фильм. 1-қисм.
20.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
21.00 «Время».
21.40 «Польшага назар».
22.00 «Бизнес-ревю».
22.10 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
22.50 Клип антракт.
23.00 «Дурдаршан».
23.20 Кинематограф. «Американча орзу». Бадиий фильм.
00.50 «Ахборот» (рус тилида)
1.15 «Тунингиз осуда бўлсин».

Пайшанба, 14

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ-маркет.
8.40 Марказий газеталар шарҳи.
8.55 «Рақслар гулдастаси». Концерт.
9.20 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
9.40, 12.35 ТВ-метео
9.45 Болалар учун. «Гулғунчалар».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
10.05 «Талаб ва таклиф».
10.20 «Тўғри сўзнинг тўқмоғи». Бадиий фильм.
11.35 «Нурли келажак».
12.05, 16.15 ТВ-клип
12.15 «Ёшликми ёки бебошлик?»
12.40 «Коинотдан келганлар». Мультфильм.
13.20 «Муҳаббат соғинчи». Мусиқий дастур.
13.50, 14.45 ТВ-анонс
14.10 Болалар учун. «Кичкинтоймиз-гижинготоймиз».
14.30 «Тафаккур ва тақдир».
14.55 «Кўпик». Бадиий фильм.
16.25 «Жавоҳирлар хазинаси».
16.40 «Рамазон ойингиз муборак!»
17.05 «Гани Аъзамов». Ҳужжатли видеофильм премьераси.
17.35 «Харита». Халқаро шарҳ.
17.50 «Шеър ва шуур».
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.35 «Банк ва мижоз».
18.50 «Мусиқа бекати».
19.00 «Ҳидоят сари».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Юзма-юз».
20.30 «Ахборот».
21.05 II чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IV сессиясида.
22.05 «Ватан мадҳи». Мусиқий дастур.
22.30 Рамазон туҳфаси. «Оталар сўзи-ақлнинг кўзи».
23.40 «Ахборот».
00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR Telekanali

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Дунё ва болалар», «Мультомоша».
9.50, 13.30, 15.40 «Мусиқий лаҳзалар».
10.00 «Сийрат».
10.20 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 39-қисм.
10.45 «Бегойим».
11.05 «Даллас». Телесериал.
11.50 «Садо-99» саҳифаларидан.
12.00 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
13.40 Болалар экрани «Мафусаил». Бадиий фильм. 1-қисм.
14.25 «Stil-NO».
14.50 «Сенинг вақтинг».
15.10 «Спорт-қитъаси».
15.50 «Мени тушун» Телеўйин.
16.15 «Шалаш оиласи». Телесериал. 3-қисм.
17.00 Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари олдидан. «Бир ўлка-ки...»
17.20 «Олтин мерос».
17.25 Кўрсатувлар дастури.
17.30 «Янги авлод» студияси: «Болалар учун концерт», «Мультомоша».
18.05 «Дастхат».
18.25 «Табобат оламида».
18.45 «Оқшом наволари».
18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва Эколаш.
19.35 «Икки эшик ораси».
19.50 «Мусиқий лаҳзалар».
19.55 «Давр»-интервью. Олий Мажлис сессияси.
20.10 «Ёшлар овози».
20.30, 21.20, 22.30 Эълонлар
20.35 «Сангам». Бадиий фильм. 1-қисм.
21.25 «Мезон».
21.45 «Ёшлик наволари».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар ва Эколаш.
22.40 «Даллас». Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.10-1.15 «Хайрли тун».

ТТК

7.30 «Пойтахт». Ахборот дастури.
7.55 «Экспресс» телегазетаси.
8.10 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
8.55 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)
9.20-9.40 «Омад» тележурнали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 20.00, 23.20 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
19.10, 20.25 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
21.10 «Омад» тележурнали.
21.30 «Суғурта – Сизнинг манфаатингизда».
21.50 «Экспресс» телегазетаси.
22.05 «Эҳтиром ила».
22.25 «Саховат».
22.35 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
23.45 Оҳанглар ва эълонлар.
23.50 Кинонигоҳ. «Зорро». 1-қисм.
00.50-00.55 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

РЖТ 7.00-9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Мультчархпалак».
16.25 «Клип-антракт».
16.30 «Вести».
16.55 «Бобил минораси». Телесериал.
18.00 «Кун мавзуси».
18.15 «Кусто командасининг барча саёҳатлари». Сериал.
18.45 «Бугун оламда».
18.55 А. Гордон ва В. Соловьёв «Жараён» дастурида.
19.40 «Алибобо ва қирқ қароқчи». Бадиий фильм. 2-қисм.
20.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
21.00 «Время».
21.50 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
22.40 Клип антракт.
22.50 «Кино сайёраси».
23.10 Кинематограф. «Мэрия». Бадиий фильм.
00.50 «Ахборот» (рус тилида)
1.15 «Тунингиз осуда бўлсин».

Жума, 15

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ-маркет
8.40 Марказий газеталар шарҳи.
9.00 Ўзбекистон дурдоналари: «Хива».
9.10, 12.25 ТВ-метео
9.15 «Меҳр қолур».
9.30 Мумтоз наволар.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
10.05 «Инсон ва замин».
10.20 Болалар учун. «Қўғирчоқлар жонланганда».
10.50 «Соҳибжамол Ойсулув ҳақида ривоят». Бадиий фильм.
12.05 «Сомон йўли».
12.30 «Спорт, Спорт, Спорт». Телешарҳ.
12.50 «Қўшиққа кўчган сатрлар». П. Мўмин.
13.20 Телевизион новеллалар театри.
14.10 «Талабалик йилларим».
14.30 «Олов-тилсиз ёв».
14.45 «Йўқолган хазина». Бадиий фильм.
16.10 «Бинокор».
16.25 «Қалб тароналари». Концерт.
16.40 "Рамазон ойингиз муборак!»
17.05 «Садоқат».
17.25 ТВ-анонс.
17.35 «Санъат олами». Республика амалий санъати кўргазмаси. 2-кўрсатув.
18.10 Болалар учун. «Жажжи гўзал».
18.25 «Ҳиммат».
18.40 «Ҳамкорлик ришталари».
18.55 «Бир жуфт қўшиқ».
19.05 «Имконият».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Тиббиёт оламида».
20.30 «Ахборот».
21.05 II чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IV сессиясида.
21.40 Тошкент шаҳрида Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунларининг очилиши ва Қорақалпоғистон санъат усталарининг концерти.
23.00 «Ахборот».
23.35 Рамазон туҳфаси. «Узун кеча». Бадиий фильм. 1-қисм.
00.45-00.50 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR Telekanali

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Болалар учун концерт», «Мультомоша».
9.50, 10.40, 14.55 «Мусиқий лаҳзалар».
10.00 «Давр»-интервью.
10.15 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 40-қисм.
10.50 «Даллас». Телесериал.
11.35 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
13.05 «Сангам». Бадиий фильм. 1-қисм.
13.50 «Икки эшик ораси».
14.05 Болалар экрани. «Мафусаил». Бадиий фильм. 2-қисм.
15.00 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал. 52-қисм.
15.55 «Олтин мерос».
16.00 «Шалаш оиласи». Телесериал. 4-қисм.
16.45 «Умр дафтари». Ботир Зокиров. 1-қисм.
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 «Янги авлод» студияси: Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари.
17.35 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
17.50 «Автосалтанат».
18.05 «Олтин мерос».
18.10 «Ёшлар ва маънавият».
18.25 «Манзур».
18.45 «Оқшом наволари».
18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва Эколаш.
19.35 Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари. «Қорақалпоқ оҳанглари».
19.45 «Аср қиёфаси».
20.05, 20.55, 22.30 Эълонлар
20.10 «Сангам». Бадиий фильм. 2-қисм.
21.00 «Мусиқий лаҳзалар».
21.15 «Баҳс».
21.35 «Аскар мактублари».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Тунги тароналар ва Эколаш.
22.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Ринг қироллари.
23.40 «Давр». Ахборот дастури.
23.55-0.05 «Мунаввар тонг истаб».

ТТК

7.30 «Пойтахт». Ахборот дастури.
7.55 «Экспресс» телегазетаси.
8.10 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
8.55 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)
9.20-9.40 «Омад» тележурнали.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 20.00, 23.10 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
19.10, 20.25 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
21.10 «Омад» тележурнали.
21.30 «Суҳбатдош».
21.50 «Эҳтиром ила».
22.10 «Экспресс» телегазетаси.
22.25 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
23.35 Оҳанглар ва эълонлар.
23.40 Кинонигоҳ. «Зорро». 2-қисм.
00.45-00.50 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

РЖТ 7.00-9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Мультчархпалак».
16.25 «Клип-антракт».
16.30 «Вести».
17.00 «Бобил минораси». Телесериал.
17.50 «Бугун оламда».
18.00 «Кичкинанинг катта саргузаштлари». Бадиий фильм.
18.35 Клип антракт.
19.40 «Мўъжизалар майдони».
20.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
21.00 «Время».
21.50 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
22.40 «Клип-антракт».
22.50 «Х-Спорт».
23.05 Кинематограф. «Ребекка». Бадиий фильм.
1.15 «Ахборот» (рус тилида)
1.40 «Тунингиз осуда бўлсин!»

Шанба, 16

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 Марказий газеталар шарҳи.
8.50 «Мусиқа бўстони». Тележурнал.
9.20 «Ҳидоят сари».
9.45 «Зийнат».
10.00, 12.15 ТВ-метео
«Умид» намойиш этади:
10.05 «Умид» ахбороти.
10.20 «Орзулар қанотида».
10.40 «Шоирлар - болаларга».
11.00 «Мен нечун севаман, Ўзбекистонни». Публицистик кўрсатув.
11.35 «Сеҳрланган бола». Мультфильм.
12.20 «Халқ суйган достонлар».
12.45 Футбол. XX асрнинг сўнгги жаҳон чемпионати. Нимчорак финал. Мексика - Германия.
14.25 «Дўстлик» видеоканали: 1. Меҳрангез. 2.Жетиген.
14.45 «Хуш кайфият». Мусиқий дастур.
15.05 «Муҳаббат можароси». Бадиий фильм.
16.25, 17.50 ТВ-анонс
16.30 «Ёзувчи ва замон».
16.40 «Рамазон ойингиз муборак!»
17.05 «Куйлардан-қўшиқларга».
17.30 «Миттивойлар оиласи». Кинокўрсатув.
18.00 «Ранглар жилоси».
18.15 «Тарих ва тақдир».
18.35 «Наво таралсин». Концерт.
18.50 «Буни умр дерлар».
19.05 ТВ-клип.
19.10 «Қишлоқ ҳаёти».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Соғлом авлод - бу бизнинг келажагимиз».
21.35 «Оталар чойхонаси». Дам олиш дастури.
22.20 «Навоийхонлик».
22.30 Рамазон туҳфаси. «Узун кеча». Бадиий фильм. 2-қисм.
23.40 «Ахборот».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.
00.15 «Аёл тароватн». Бадиий фильм 1-қисм.
1.35-1.40 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR Telekanali

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Давр тонги».
9.00 «Янги авлод» студияси: Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари.
9.20 «Табобат оламида».
9.40, 11.00, 14.40 «Мусиқий лаҳзалар».
9.50 «Жаҳон жуғрофияси»: «Везувий қўланкаси».
10.40 «Ракурс».
11.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Ринг қироллари.
12.10 Умид Шаҳобов ва «Маржон» гуруҳи куйлайди.
12.30 «Сангам». Бадиий фильм. 2-қисм.
13.15 «Бир пиёла чой устида».
13.35 Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари. Бояуддин Боймирзаев «Дуоибад». Бердақ номидаги Қорақалпоқ Давлат драма театрининг спектакли. 1-қисм.
14.50 «Одил сўз».
15.05 «Кўҳна оҳанглар». Ўзбекистон халқ артисти Маъмуржон Тўхтасинов.
15.35 «Ёшлар» телеканалида спорт: Теннис.
16.25 «Ўзбекистон қанотлари».
16.40 Қорақалпоғистон Республикаси маданият кунлари. «Қайта ҳаёт бағишлаб». Ҳужжатли фильм.
16.50 «Умр дафтари». Ботир Зокиров. 2-қисм.
17.15 Кўрсатувлар дастури.
17.20 «Янги авлод» студияси: «Бўш ўтирма», «Мультомоша».
17.55 «Бола тилидан».
18.25 «Мухлис».
18.45 «Оқшом наволари».
18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва Эколаш.
19.35 «Бизнес-академия».
19.50 «Олтин мерос».
19.55 «Ҳайрат».
20.15, 21.05, 22.50 Эълонлар
20.20 «Сангам». Бадиий фильм. 3-қисм.
21.10 «Кутилмаган меҳмон».
21.30 «Мусиқий лаҳзалар».
21.35 «Футбол плюс»
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 «Каталог».
22.40 Тунги тароналар ва Эколаш.
22.50 «Кинотақдим».
23.10 Шанба экрани: «Ёз ёмғири». Бадиий фильм.
0.40 «Дирижабл».
1.00-1.05 «Хайрли тун!»

ТТК

9.00 «Тонгги пойтахт».
9.50 «Омад» тележурнали.
10.10 ТТВда сериал: «Санта-Барбара».
10.50 2000 йил - Соғлом авлод йили. «Спорт-тайм».
11.10 «ТВ плюс».
11.30 «Экспресс» телегазетаси.
11.45 «Сайёрамиз бўйлаб». 58-қисм.
12.10 «Дўстлик» видеоканали. «Умид». «Саҳий хонадонда».
12.55-13.40 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Митти юлдузлар».
18.15 «Дурдона».
18.30 «Мисли гавҳар».
18.50 «Экспресс» телегазетаси.
19.05, 20.25 «Табриклаймиз, кутлаймиз».
20.00 «Пойтахт». Ҳафталик шарҳ (рус тилида)
21.10 ТТВда сериал: «Санта-Барбара».
21.50 «Омад» тележурнали.
22.10 «Эҳтиром ила».
22.30 ТТВда сериал: «Санта-Барбара».
23.10 Оҳанглар ва эълонлар.
23.15 Кинонигоҳ. «Чангалзор қироли». 1-қисм.
00.15-00.20 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.20 «Инглиз тили Сиз учун».
9.45 «Кино сайёраси».
10.05 «Дурдаршан».
10.25 «7 дан 70 гача».
10.45 «Гўзаллик ва мангулик ҳақида».
11.50 Кинематограф. «Энаганинг саргузаштлари». Бадиий фильм.
12.25-12.55 «Немис тили».
* * *
18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 «Бинафша».
18.30 «Саёҳатлар олами».
18.50 «Аралаш». Ҳажвий журнал.
19.05 «Буюк изқуварлар: Коломбо».
21.00 «Время».
21.40 «Нима? Қаерда? Қачон?» 25 йил эфирда.
22.55 «Бизнес-ревю».
23.10 «Мюзик-холл».
23.35 Кинематограф. «Шамолларда қолган ҳисларим». Бадиий фильм. 1-қисм.
1.10 Ахборот (рус тилида)
1.35 «Тунингиз осуда бўлсин».

(Давоми бор).

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТАБИИЙ ГАЗДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ҳокимининг 2000 йил 14 ноябрдаги 650-сонли қарорига биноан 15 ноябрдан 15 декабргача Тошкент шаҳрида «Ёнғин хавфсизлиги ойлиги» ўтказилмоқда. Шу муносабат билан «Тошгаз» бошқармаси қатор тадбирларни амалга оширмоқда.

Қиш мавсумида кўп қаватли уйларнинг баъзи хонадонларида газ плиталаридан уйни иситиш мақсадида фойдаланишади. Бу эса биринчи навбатда инсон соғлиғи учун зарар ҳамда турли бахтсиз ҳодисаларга олиб келиши мумкин. Бундан ташқари, газ плиталари устига арқон тортиб, кийимларни қуритишади. Баъзи хонадон эгалари ўзбошимчалик билан газ асбобларини балконларга резина шланглар орқали олиб чиқишади. Бу ҳолатлар эса ёнғин келиб чиқишига сабаб бўлмоқда. Шунингдек, кераксиз вақтларда газ горелкаларининг ёниб туриши газ сарфини оширади. Юқорида кўрсатилган камчиликларни бартараф қилиш учун «Тошгаз» бошқармаси ходимлари Тошкент шаҳар Ёнғиндан сақлаш бошқармаси ходимлари билан ҳамкорликда газдан фойдаланувчи мижозларнинг хавфсизлик қоидаларига амал қилишлари бўйича текширувлар ўтказдилар. Текширувлар натижасида қатор камчиликлар аниқланиб бартараф қилинди. Шу кунгача резина шлангда уланган ва дудбурони текширилмаган 100 тадан ортиқ газ асбоби газ тармоғидан узиб қўйилди.

Хонадонларда ўрнатиладиган сув иситиш қозонларидан ва иситиш печкаларидан фойдаланиш қоидаларини ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ:

— газ асбобларини ёқишдан олдин ва ёққандан сўнг мўриларни текшириб кўришни унутманг. Чунки газ асбоблари дудбуронларнинг носозлиги ёки қониқарсиз ишлаши натижасида заҳарли ис газлари чиқишига, одамларнинг заҳарланишига ҳамда ёнғинларга сабаб бўлади.

— дудбуронлар ҳаддан ташқари қизиб кетишининг олдини олиш учун ҳар икки соатда иситиш печкасининг асосий горелкасини ярим соат муддатга тўхтатиб, ўт олдиргичини ишлатиб қўйинг.

ДУДБУРОНЛАРНИНГ ТОРТИШ КУЧИ ҚУЙИДАГИЧА АНИҚЛАНАДИ:

— ўтхонанинг кузатиш дарчасига юпқа қоғоз ёки ип тутилади, агар қоғоз ичкари сари тортилса, у ҳолда тортиш кучи етарли, акс ҳолда дудбурон ишга яроқсиз ҳисобланади;

— газ асбоби «горелка»сида газ ёнаётган вақтда гугуртни ёқиб, кузатиш дарчасига тутилади. Агар олов ичкари сари ҳаракатланса, унда мўри ишга яроқли, акс ҳолда дудбурон ишга яроқсиз, дудбуронни текшириш ва тозалаш керак;

— дудбуронлари носоз бўлган сув иситиш газ асбобларидан фойдаланиш қатъиян таъқиқланади. Дудбуронларни текширмасдан туриб, газ асбобларини ўзича ишлатиш, ёнғинга ва бошқа бахтсиз ҳодисаларга олиб келиши мумкин;

— асбоблардаги ёниб турган газни қаровсиз қолдирманг, олов ўчиб қолса чиқаётган газ уйдагиларнинг ҳалокатига, портлаш ва ёнғинга сабаб бўлади.

— газ асбобларидан фойдаланиш йўл-йўриқларини билмаган шахслар ва болаларга газ асбобларидан фойдаланишга рухсат берманг.

Уйда, йўлакда ва кўчада газ ҳидини сезишингиз билан бу ҳақда авария хизматига «04», 55-44-27, 53-56-31, 55-44-29 телефонларига қўнғироқ қилинг.

«Тошгаз» бошқармаси.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур туманидаги «Элга тўёна» жамоа корхонаси аъзолари шу корхона раҳбари Мирзиёд Қаюмовга волидаи муҳтарамаси

МИНАВАР ҳожи аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Тошгаз» шаҳар бошқармаси С.Раҳимов тумангазининг собиқ бошлиғи

Хайрулла АЪЗАМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

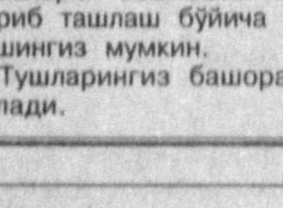

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 209

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади.
Қоғоз бичими А-2

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г-1107. Босмага топшириш вақти 11.30 Топширилди 13.00 1 2 3 4 5 6